

Förvaltningshögskolans rapporter
nummer 154

Lokaljournalistiken som blåslampa

Medias inverkan på redovisningskvalitet i
svenska kommuner

Sime Zupan

*Lokaljournalistiken som blåslampa.
Medias inverkan på redovisningskvalitet i svenska kommuner*

Sime Zupan

Första upplagan

Första tryckningen

©2020

Författaren

Tryckning

Kompendiet

ISSN

1401-7199

Förord

Frågan om kvaliteten på offentlig sektors redovisning har under de senaste decennierna genererat ett påtagligt intresse bland både praktiker och akademiker. Det är inte unikt för Sverige, utan även i många andra välutvecklade länder har en sådan diskussion förts. Anledningen till detta är att en låg kvalitet på redovisningen riskerar få en rad negativa konsekvenser. I den akademiska litteraturen på området är ett vanligt normativt ställningstagande exempelvis att tillförlitlighet och öppenhet, tillsammans med en rad andra av redovisningens kvalitativa egenskaper, är en grundläggande förutsättning för väl fungerande politiskt ansvarsutkrävande och ansvarstagande.

Föreliggande rapport är baserad på en något omarbetad version av Sime Zupans prisbelönta masteruppsats i offentlig förvaltning. Den empiriska studie som Sime genomförde inom ramen för sin masteruppsats handlar om just redovisningskvalitet. Mer precist så var fokus i studien på att analysera sambandet mellan massmedial bevakning och kvalitetsskillnader avseende den externa redovisningen inom den svenska kommunsektorn. Studien är intressant, bland annat eftersom den bidrar med nya och mer direkta mått på massmedial bevakning.

Pierre Donatella
Lektor, Förvaltningshögskolan

Innehåll

1. Inledning.....	1
1.1 Redovisningens uppgift	1
1.2 Forskning om redovisningens kvalitet	2
1.3 Problemdiskussion.....	5
1.4 Syfte & Frågeställning.....	7
1.5 Disposition	9
2. Teoretisk referensram	10
2.1 Institutionell Teori.....	10
2.2 Agentteorin	12
2.3 Teoretiska antagande – storlek.....	14
2.4 Media.....	16
3. Metod.....	21
3.1 Data & Datainsamling.....	22
3.2 Beroende variabel.....	22
3.3 Oberoende variabler	25
3.3.1 Mediemått 1	27
3.3.2 Mediemått 2	27
3.3.3 Mediemått 3.....	27
3.3.4 Mediemått 4.....	28
3.4 Kontrollvariabler.....	28
3.4.1 Storlek.....	28
3.4.2 Storlek på avsättningar	30
3.4.3 Skattekraft.....	30
3.4.4 Finansiell ställning	31
3.4.5 Antal underskott.....	32
3.4.6 länstillhörighet.....	33
3.5 Sammanfattning av studiens variabler.....	34
3.6 Multikollinearitet.....	35

4. Resultat	36
4.1 Deskriptiv statistik.....	36
4.2 Bivariat korrelationsanalys.....	39
4.3 Multipel regressionsanalys.....	44
4.3.1 Huvudtabeller regressionsanalys.....	44
4.3.2 Alternativ regressionsanalys.....	50
4.3.3 Kompletterande analys.....	52
5. Tolkning av resultat	54
5.1.1 Mediemått 1.....	55
5.1.2 Mediemått 2.....	55
5.1.3 Mediemått 3.....	56
5.1.4 Mediemått 4.....	56
5.1.5 Övriga kontrollvariabler.....	57
6 .Slutsatser	60
6.1 Förslag till framtida forskning.....	65
7. Källförteckning	67
8. Bilagor	72
8.1 Bilaga 1.....	72
8.2 Bilaga 2.....	73

1. Inledning

”Ur ett demokratiskt perspektiv är transparens och jämförbarhet avgörande för möjligheten att föra en saklig politisk debatt, och för att journalister ska kunna ha en rimlig möjlighet att granska hur kommuner och landsting fullgör sina uppdrag. /.../. I förlängningen kan felaktig, bristfällig eller på annat sätt missvisande redovisning få sociala och ekonomiska konsekvenser som påverkar många individer. Sammanfattningsvis finns såväl demokratiska, moraliska som ekonomiska argument för att redovisningen från kommuner och landsting måste fullgöras på ett korrekt och transparent sätt, i enlighet med lagstiftning och normering. (SOU, 2016:24:279)”

Ovanstående citat antyder att den kommunala redovisningen är viktig ur flera perspektiv samt att det finns ett behov av att utveckla och studera området. Den statliga utredningen påvisar även ett flertal brister inom redovisningen samt betonar att det är hög tid att beakta den kommunala redovisningen som sedan 1998 inte längre är frivillig utan lagreglerad (SOU, 2016:24).

1.1 Redovisningens uppgift

Chan (2003) reflekterar över redovisningens primära syften och kommer fram till att redovisningens huvudsakliga syfte är att upptäcka korruption och på så vis skydda skattemedel. Vidare bör den finansiella redovisningen bidra med att skapa en effektiv ekonomi. Bland annat genom att vara tillbakablickande och se vad som skulle kunna göras bättre. Redovisningen har utöver detta ett mer långtgående syfte som är ansvarsutkrävande (Chan, 2003).

Utöver detta skall de finansiella rapporterna ställas samman för att tillfredsställa informationsbehov hos olika användare. Det finns även lagstadgat att kommunerna måste lämna finansiella rapporter (SFS: 1997:614; Brorström, Haglund & Solli, 2014). Utvecklingen sedan

1980-talet visar att användarperspektivet blivit mer relevant samt att den kommunala sektorn eftersträvat likna den privata. Detta eftersom det privata upplevdes som idealet på hur verksamheter skulle bedrivas och organiseras (Donatella, 2010).

Ett centralt användningsområde för de finansiella rapporterna är att de används som underlag i fullmäktiges ansvarsprövning av styrelser. Bland annat för att stämna av de finansiella målen och det lagstadgade balanskravet. En korrekt och objektiv finansiell rapportering är även grundläggande för att demokratin och politiska oppositionen skall fungera (RKR; SOU 2016: 24). Utöver dessa användargruppen finns andra intressenter så som staten, andra kommuner, landsting och medborgare (Tagesson, 2014). Den finansiella rapporteringen fyller således många viktiga funktioner och en objektiv och korrekt redovisning är grundläggande för att användargrupperna skall få den information de har rätt till. I den kommunala verksamheten finns inget vinstsyfte likt det privata utan snarare handlar det om att sköta angelägenheter av allmänt intresse kvalitativt och effektivt (Brorström, Haglund & Solli, 2014; RKR, 2000). Med hänsyn till detta blir den kommunala redovisningen viktig för politiskt ansvarstagande och ansvarsutkrävande. Den kommunala redovisningen används därför främst i ett tillbakablickande syfte för att skapa underlag för ansvarsutkrävande (Tagesson, 2014; Chan, 2003).

1.2 Forskning om redovisningens kvalitet

Följsamhet har varit en relevant fråga i forskningen sedan en lång tid tillbaka och ett flertal forskare har försökt förklara vad som påverkar redovisningen samt hur väl den utförs i den offentliga sektorn (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Redan under tidigt 1980-tal uppmärksammade internationella forskare att redovisningen inte når upp

till de krav som allmänheten och intressenter ställer samt att det finns olika faktorer som påverkar redovisningen (Barber 1983; Ingram 1984). Bland de faktorer som förklarar redovisningskvalitet är storlek, kommunens ekonomiska ställning, politisk konkurrens och inkomstnivå för medborgarna vanligt förekommande i tidigare studier (Rodriguez Bolivar et al., 2013). I samband med att NPM tågade in i den offentliga verksamheten och effektivitet och ansvarsutkrävande blev viktiga begrepp, utfördes ytterligare studier inom området. I samband med reformen övergick fler länder till redovisning på bokföringsmässiga grunder vilket väckte flera forskares intresse eftersom en mer användarvänlig och transparent redovisning eftersöktes (Rodriguez Bolivar et al., 2013).

Forskningen inom området har emellertid visat att bristande följsamhet inom kommunerna inte är något övergångsproblem som uppkommer i samband med reformer och som sedan försvinner över tid (Donatella, 2019; Christiaens & Van Peteghem, 2007). Nyare studier i en svensk kontext har exempelvis uppmärksammat att det fortsatt råder inkongruens mellan redovisningspraxis och lagstiftning och att kommunerna inte redovisar alla notupplysningar som rekommendationerna eftersöker (Haraldsson, 2016; Tagesson & Eriksson 2011; Donatella & Thor, 2018; Donatella, 2019). I en litteraturgenomgång av området framkommer även att det finns en heterogenitet inom redovisningsforskningen och att fler förklaringsfaktorer behövs för att förklara redovisningsval och kommunernas bristande följsamhet (Rodriguez Bolivar et al., 2013).

I svensk kontext har forskare kommit fram till att det förekommer en stor variation mellan kommunerna, samt att redovisningen av upplysningar inte följs i någon vidare bemärkelse (Falkman & Tagesson, 2008; Haraldsson, 2016; Tagesson & Eriksson 2011; Donatella & Thor, 2018). Olika studier har även genomförts på uppdrag av RKR för att kartlägga hur väl kommunerna följer rådets rekommendationer. Resultaten från två studier utförda 2008 och 2013 är entydiga och visar att i genomsnitt utelämnas en tredjedel av not-

upplysningarna som är obligatoriska enligt RKR:s rekommendationer (RKR,2008; RKR, 2013).

I internationella studier framkommer liknande resultat som visar att detta inte är ett ovanligt fenomen (se exempelvis Justice et al., 2006; Laswad et al., 2005). I en studie från södra Europa understryker forskare att det förekommer avvikelser från redovisningsreglering samt att det råder stor variation i hur redovisningen är genomförd. Olika förklaringar till bristande följsamhet är exempelvis bristen på redovisningsekonomer, dålig kunskap om redovisning på bokföringsmässiga grunder samt att det inte finns några sanktioner kopplade till avsteg från redovisningsregleringen (Da Costa Carvalho et al., 2007).

Den bristfälliga redovisningen som tidigare studier redogjort för kan även kopplas till Donatellas (2016) studie om redovisningsmanipulation i den svenska kommunsektorn. I de fall då redovisningsmanipulation förekommer redovisas inte ekonomiska händelser utifrån normering och lagstiftning utan en oriktig bild av kommunens ekonomi redovisas (Donatella, 2016). Det kan exempelvis handla om att tidigarelägga resurser till kommande redovisningsperiod eller att spara resurser till kommande redovisningsperiod. Ett incitament till styrning av resultatet kan vara att det politiska styret inte vill bli kritiserade för ett överuttag av skatter eller att kvalitén är för dålig i förhållande till de resurser kommunen får in. Eftersom kommunerna hämtar sina intäkter från skattemedel är det av vikt att skattesatsen matchar det som kommunen förbrukar. Ett underskott kan istället ses som att skatteintaget kommer behöva öka eller att det politiska styret varit oansvarigt (Donatell, 2016; Stalebrink, 2007). I de fall då resultatjustering förekommer visas en direkt felaktig bild och de principer som redovisningen skall ha som utgångspunkt åsidosättes. Utifrån ovanstående problematik är notupplysningar som kommunerna är ålagda att lämna viktiga eftersom de skapar transparens och öppenhet i redovisningen (Stalebrink, 2007; Thor & Donatella, 2018). Således blir det enklare att upptäcka samt förhindra redovisningsmanipulation som visat sig förekomma i den svenska kommunsektorn.

Tidigare forskning har visat vilka problem som existerar samt vilka konsekvenser som kan uppstå av en felaktig och otillräcklig redovisning. Emellertid finns det flera anledningar att studera området och utan kunskap finns risken att redovisningen inte når upp till sitt syfte att visa en rättvis bild, öppenhet och upptäcka korruption (Brorström, Haglund & Solli, 2014; Chan, 2003). Både utifrån den statliga utredningen inom området samt utifrån tidigare forskning tyder mycket på att det finns fortsatta brister inom den kommunala redovisningen.

1.3 Problemdiskussion

Studier som undersökt följsamheten är överens om att det finns en splittrad praxis samt att det råder inkongruens mellan redovisningspraxis och lagstiftning från kommunerna (Falkman & Tagesson, 2008; Donatella & Thor, 2018; Tagesson, 2010; Haraldsson & Tagesson, 2014). Däremot förekommer splittrade resultat inom forskningen gällande vad som påverkar redovisning. Exempelvis har en del förklaringsfaktorer visat olika resultat beroende på när och i vilket sammanhang som studierna utförts (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Således finns det anledning att förfina tidigare förklaringsfaktorer men också ifrågasätta dessa eftersom att de inte är tillräckligt operationaliserade. Storlek är exempelvis en av de mest frekventa variablerna i redovisningsforskningen, dock framkommer det att i de fall storlek haft ett positivt resultat så har den oberoende variabelns förklaringsgrad inte varit tillräckligt kraftig (Rodriguez Bolivar et al., 2013). De tidigare studierna har även visat olika resultat, en del studier har visat att det förekommer ett positivt samband mellan storlek och följsamhet (Rodriguez Bolivar et al., 2013), medan andra studier visat att det inte förekommer något sådant samband (Haraldsson & Tagesson, 2014). Det finns även exempel som påvisat det omvända, alltså att större kommuner visar upp en sämre följsamhet (da Costa Carvalho et al., 2007). Således finns olika empiriska resultat i de fall då storlek använts som en förklarande

variabeln. Detta kan delvis bero på att variabeln är bred och fångar flera olika faktorer som kan tänkas påverka redovisningen.

Utifrån ovanstående resonemang finns anledning att ifrågasätta vad storleksvariabeln egentligen mäter och hur precist måttet är. En kritik till storlek som variabel är att många forskare tagit för givet att storleken kommer generera andra positiva effekter för redovisningen. Vid en noggrannare genomgång av tidigare forskning framkommer exempelvis hur man tagit för givet att större kommuner utsätts för mer media-bevakning, har mer resurser och fler anställda ekonomer (Collin et. al., 2009; Falkman & Tagesson, 2008; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Detta indikerar att måttet är indirekt och inte tillräckligt operationaliserat, således finns anledning att förfina storlek för att skapa ett mer direkt mått på vad som kan tänkas påverka redovisningskvaliteten.

För att förfina storlek som förklaringsfaktor kan medias inverkan på redovisningen studeras. Detta eftersom medieexponering antas leda till ett bättre informationsunderlag för olika intressenter (Zimmerman, 1977). På så vis skapas en bättre indikator och ett mer direkt mått på vad som kan påverka redovisningskvaliteten. Som tidigare nämnts har även media ansetts påverka redovisningen utan att mäta förekomsten av dess inverkan (Falkman & Tagesson, 2008; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Således kommer utgångspunkten i denna studie vara att mäta hur media påverka redovisningen. Alltså om medieexponering kan påverka följsamheten inom kommunerna.

Media kan ses som en viktig intermediär som minskar marginalkostnaderna för invånarna att bli informerade (Zimmerman, 1977). Eftersom Invånarna är en tämligen heterogen grupp samt att medlemskapet i en kommun är tvingande kan intresset för den kommunala redovisningen antas variera. Samtidigt kan man tänka sig att intresset för den kommunala redovisningen inte kommer vara lika stort som när man investerat i ett privat företag (Donatella, 2016; Chan, 2003). Media kan av den anledningen spela en viktig funktion och överbrygga dessa problem genom att göra flera uppmärksamma på den kommunala redovisningen. Om media bevakar en kommuns

redovisning bevakar fler invånare redovisningen per automatik. I internationell forskning har mediabevakning använts i ett fåtal studier eftersom man antar att en stark press kan leda till fler avslöjanden och bättre bevakning och informationsunderlag för invånarna (Laswad et al.2005; Gandia, 2008). I svensk kontext har detta dock inte mätts tidigare. I föreliggande studie kommer media och dess bevakning användas som en förklaringsfaktor för att förfina storleksvariabeln. Bland annat genom att mäta hur frekvent det skrivs om kommunerna. Eftersom medias bevakning kan generera press på kommunerna samt minska marginalkostnaderna för invånarna att bli informerade finns skäl att tro att medias rapportering kan påverka den kommunala redovisningens följsamhet. Genom att inkludera media som en förklarande variabeln skapas ytterligare en dimension eftersom man inte enbart mäter storleken utan går ett steg längre och undersöker om den mediala exponeringen kan påverka följsamheten inom den kommunala redovisningen.

1.4 Syfte & Frågeställning

Syftet med denna studie är att förfina storlek som variabel samt undersöka om medieexponering påverkar redovisningskvaliteten i de svenska kommunerna. För att skapa ett bättre test av teorin samt förfina storleksmättet används media och dess bevakning som en förklarande faktor. Detta eftersom media är ett mer direkt mått på vad som kan tänkas påverka redovisningskvaliteten medan storlek mäter på en konceptuell nivå och fångar fler olika förklaringsvariabler.

Redovisningskvaliteten kan emellertid förklaras och definieras på olika sätt. Ett sätt kan enligt Dechow m.fl. (2010) vara att definiera redovisningskvaliteten utifrån hur mycket information som finns i redovisningen och möjligheten att tolka denna information. I detta sammanhang fyller notupplysningarna ett viktigt syfte eftersom de är till för att göra redovisningen mer transparent och användarvänlig.

Således kommer redovisningskvaliteten mätas genom att undersöka hur väl notupplysningarna lämnats av kommunerna.

Studiens utgångspunkt kommer vara att mäta redovisningskvaliteten utifrån en av RKR:s rekommendationer. I samband med redovisningen av en post finns det normerande upplysningar som varje kommun skall lämna (Brorström, Haglund & Solli, 2014; RKR). Studien utgår från rekommendationen 10.2 avsättningar och ansvarsförbindelser som till stor del präglas av uppskattningar och periodiseringar (Donatella & Thor, 2018; Donatella 2016). Redovisningskvaliteten kommer mätas genom att undersöka hur väl kommunerna lämnar de upplysningar som är obligatoriska. Upplysningarna skall lämnas för varje avsättning och sammanlagt finns 8 obligatoriska upplysningar för avsättningarna.

En avsättning är en skuld som är ovisst vad det gäller förfallotidpunkt och belopp. Denna kan redovisas i balansräkningen när en kommun har en förpliktelse till följd av en eller flera inträffade händelser. Avsättningar kan även redovisas när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera förpliktelsen. Utöver detta bör en tillförlitlig uppskattning av beloppet kunna göras (RKR, 2011:10.2). Avsättningar är av intresse för att det handlar om periodiseringar och uppskattningar, således är notupplysningar viktiga för att förstå på vilka grunder uppskattningen gjorts och vilken period de är hänförliga till (Donatella 2016).

Studien ämnar undersöka vad som påverkar redovisningskvaliteten och gå ett steg längre genom att inkludera media samt undersöka om medieexponering har en inverkan på den kommunala redovisningens följsamhet. Studien skiljer sig från tidigare forskningen eftersom medias inverkan inte undersökts i svensk kontext tidigare. Studiens forskningsfråga är följande:

Påverkar medieexponering redovisningskvaliteten i de svenska kommunerna?

1.5 Disposition

I det inledande kapitlet har dels den bristfälliga följsamheten inom kommunal redovisning presenterats samt vilka konsekvenserna som kan uppstå när normering och lagstiftning åsidosättes. Vidare presenterades även problematiken med tidigare förklaringsfaktorer i synnerhet storlek som både är problematiskt empiriskt och teoretiskt. I det inledande kapitlet presenterades även media som en förfining av storleksvariabeln samt studien syfte som är att gå ett steg längre och undersöka om medieexponering har någon inverkan på redovisningskvaliteten. I följande kapitel presenteras den teoretiska bakgrunden. Inledningsvis i teoriavsnittet presenteras varför de valda teorierna är relevanta inom redovisningsforskning. Teorierna används även för att diskutera problematiken med storleksmättet och till sist hänförs de teoretiska antagandena till studiens forskningsfråga och hypotes. I efterföljande kapitel presenteras studiens metod och tillvägagångssätt. Bland annat hur data samlats in och hur de olika variablerna kodats. I samma kapitel presenteras även studiens kontrollvariabler samt vilken påverkan de förväntas ha på redovisningen. Därefter presenteras resultatdelen som består av deskriptiv statistisk samt olika matriser och tabeller. I detta kapitel redogörs även för om medieexponeringen påverkar följsamheten och vilken påverkan de olika kontrollvariablerna har på kommunernas följsamhet. Studien avslutas med slutsatser och bidrag samt förslag till framtida forskning.

2. Teoretisk referensram

Forskningen om redovisningskvalitet är i huvudsak baserad på agent-principalteori, institutionell teori eller legitimitetsteori (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Anledningen till att dessa teorier dominerar är att de dels åskådliggör förhållandet mellan kommunen och medborgare samt förklarar varför organisationer har svårt för förändringar och implementeringen av nya reformer (Falkman & Tagesson, 2008). I denna studie kommer den teoretiska referensramen utgå från två teorier, agentteorin och institutionell teori. Båda kan användas för att förklara redovisningsval och svårigheter med redovisningsreglering. Liknande tillvägagångssätt förekommer även i tidigare forskning där två teorier använts som komplement till varandra (se exempelvis Collin et al, 2009; Falkman & Tagesson, 2008; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Baserat på den teoretiska referensramen kommer sedan en hypotes skapas. Inledningsvis kommer de två teorierna presenteras samt varför de är relevanta i redovisningsforskningen. Vidare kommer de två teorierna kopplas till både media och storlek som två oberoende förklaringsvariabler. Dels kommer de teoretiska antagande som i tidigare forskning legat bakom storlek att presenteras och till sist kommer medieexponering kopplas till teorierna och tydliggöra varför media som variabel är en förfining av storlek.

2.1 Institutionell Teori

För den finansiella redovisningen är formella strukturer och regel-efterlevnad viktiga egenskaper (Carpenter & Feroz, 2001), det går därmed att argumentera att rapporteringen bör uppfylla dessa krav för att uppfattas som legitim av intressenter. Institutionell teori blir av den anledningen relevant eftersom teorin förklarar hur organisationer

svarar på förväntningar från omgivningen. Ett grundantagande inom denna teori är att organisationer efter en tid tenderar att likna varandra. Utgångspunkten är att omgivningsfaktorer påverkar kommunerna samt att det institutionella sammanhanget avgör vilka redovisningsval kommunen väljer (DiMaggio & Powell, 1983; Carpenter & Feroz, 2001; Meyer & Rowan 1977). Teorin föreslår även att organisationer anpassar sig efter de krav som allmänheten och intressenter ställer för att bli accepterade och för att legitimiteten inte skall hotas. Den ständiga påverkan från omgivningen och organisationer sätter att anpassa sig till dessa förväntningar kallas inom teorin för isomorfism (DiMaggio & Powell, 1983). DiMaggio och Powell (1983) identifierar olika processer då organisationer tvingas att anpassa och likna andra organisationer med samma förutsättningar och gör en uppdelning mellan olika typer av isomorfism: Tvingande, mimetisk och normativ. Den förstnämnda kan exempelvis uppstå genom lagstiftning eller RKR:s rekommendationer, i detta fall liknas trycket utifrån i form av tvång eftersom kommunerna blir tvungna att göra likadant (DiMaggio & Powell, 1983). Eftersom kommuner inte är vinstdrivande antas det tvångsmässiga trycket främst utövas av regeringen eftersom de har möjlighet verkställa bokföringsbestämmelser och kontrollera och påverka de resurser som kommunen tillhandahåller (Pina, Torres & Yetano, 2009).

Mimetisk isomorfism kan istället uppstå när det råder osäkerhet inom en organisation och för att lösa detta imiteras legitima organisationer. I kommunsektor kan det exempelvis handla om att imitera kommuner inom samma län eller de som tidigare visat sig vara bra exempel på hur redovisningen skall utföras. Den normativa isomorfismen tar istället utgångspunkt i att organisationer påverkas av starka professioner och att deras maktposition leder till att de kan påverka redovisningsval i större utsträckningen (DiMaggio & Powell, 1983). I den kommunala redovisningsforskningen anses dessa grupper vara ekonomer och revisorer. Eftersom teorin antyder att press från externa aktörer kan tänkas påverka redovisningen är teorin

en bra utgångspunkt när man förklarar vad som påverkar redovisningen. De olika ismorfistiska krafterna kan även kopplas till specifika påverkansfaktorer och belysa hur kommunerna svarar på olika krav från intressenter.

Teorin antyder att det kommer att finnas en tendens inom den kommunala sektorn att rätta sig efter den praxis som finns inom området och följa rekommendationer (Carpenter & Feroz, 2001). Men utifrån den tidigare forskningen har denna överensstämmelse visat sig ganska svag och det finns stora variationer mellan kommunerna vilket antyder att kommunerna reagerar olika på det institutionella trycket. Ur ett teoretiskt perspektiv förklaras bristande överensstämmelser med det institutionella normer och regleringar i form av att kommuner inte alltid anpassar sig till regler och förväntningar i deras institutionella miljö (Falkman & Tagesson, 2008). Oliver (1991) menar emellertid att organisationer kan agera strategiskt på institutionellt tryck och förändringar. Författaren uppmärksammar flera olika lösningar som organisationer använder sig av för att svara på det institutionella trycket. Det kan vara allt från passiv överensstämmelse, kompromiss eller undvikande och manipulation. Organisationer kan alltså anpassa sig till den miniminivå som efteröks eller undvika den institutionella anpassningen helt (Oliver 1991).

2.2 Agentteorin

Agentteorin tar sin utgångspunkt i förhållandet mellan agenten och principalen, vilket i praktiken kan liknas ett kontraktsförhållande där en part lämnat över den beslutsfattande makten av resurser till en annan part (Mack & Ryan, 2006; Zimmerman, 1977). Agentteorin har varit relevant i redovisningsforskningen eftersom den belyser problematiken mellan mottagare av redovisningen och de som producerar den (Tagesson & Haraldsson, 2008; Pina, Torres & Yetano, 2009). Utifrån teorin liknas principalen med ägaren alltså den som

förser organisationen med resurser och agenten förvaltar resurserna. Ett antagande är att båda parter är nyttoximerande och drivs av egenintresse. Således kan den egna nyttoximeringen påverka redovisningsval, en stark kontroll av agenten gynnar principalen medan en svag kan innebära att agenten väljer redovisningsval som är i egenintresse (Collin et al., 2009; Zimmerman, 1977). Ett viktigt antagande inom teorin är även att det råder informationsasymmetri där principalen har sämre tillgång till information än agenten vilket i förlängningen kan missgynna principalen. Det är av den anledningen som principalen på olika sätt behöver övervaka agenten. I utbyte mot kapital eftersöker principalen en finansiell redovisningen på hur organisationen presterat (Collin et al., 2009; Zimmerman, 1977).

När beslutsfattande befogenheter delegeras kommer det alltid uppstå agent-principal förhållanden (Zimmerman, 1977; Jensen & Meckling, 1976). Inom den kommunala sektorn går det att uppmärksamma ett flertal sådana förhållanden där maktbefogenheter delegerats vidare (Falkman & Tagesson, 2008). Den första är mellan kommuninvånarna och kommunfullmäktige. Kommuninvånarna liknas utifrån teorin principalen eftersom de betalar skatt och skapar kommunens resurser medan kommunfullmäktige blir agenten eftersom de skall förvalta skattemedel. Den finansiella redovisningen som kommunerna upprättar blir kommuninvånarnas kontrollinstrument för att bevaka att kommunen uppfyllt sin del i kontraktet (Donatella, 2016; Frostenson, 2015). Vidare finns även en agent-principalrelation mellan staten och kommunen eftersom kommunen erhåller statsbidrag. Det är i statens intresse att dessa pengar förvaltas på ett adekvat sätt samt att kvalitén på den kommunala verksamheten är tillräcklig. Beroende på principalens intresse och krav på redovisningen kan vi förvänta oss olika kvalitet på den kommunala redovisningen (Donatella, 2016; Zimmerman, 1977).

Att beskriva agent-principalförhållanden i den privata sektorn är emellertid enklare än i den kommunala (Pina, Torres & Yetano, 2009). I företagen finns en ägare som liknas med principalen och en

företagsledning som är agenten. När ägaren satt in kapital förväntas dessa pengar ge återbäring i form av vinst. I utbyte mot investerat kapital förväntar sig ägarna en redovisning som visar hur pengarna förvaltats. Skulle således avkastningen vara för låg eller att principalen anser pengarna kan öka i värde någon annanstans kan kapitalet flyttas från företaget (Collin et al., 2009). I den kommunala sektorn gäller dock andra förutsättningar, kommunmedlemmarna förhandlar inte kontraktet och kan inte heller styra vad kommunen skall redovisa. Intresset för den kommunala redovisningen kan utifrån agent-principalteorin vara mindre i kommunsektorn eftersom kommunmedlemmarna är tvingade att betala skatt (Chan, 2003). Som kommunmedlem är man dock inte maktlös utan kan kräva information från kommunen samt att man vid val kan byta ut det politiska styret (Zimmerman, 1977).

2.3 Teoretiska antagande - storlek

Som tidigare presenterats förekommer många studier där storlek använts som en förklarande variabel gällande följsamhet i redovisningen (Rodriguez Bolivar et al, 2013; Collin et al, 2017; Falkman & Tagesson, 2008; Tagesson, 2011). Både i internationell forskning och i svensk kontext har sådana studier utförts eftersom de finns ett antagande att större kommuner kommer få utstå mer press från olika omgivningsfaktorer (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Med institutionell teori som referensram utgår storlekshypotesen i tidigare studier från att större kommuner utsätts för mer politisk press att redovisa i enlighet med rekommendationerna. Utifrån teorin anses alltså större kommuner få utstå mer tvingande isomorfism eftersom pressen är större att redovisa i enlighet med lag och rekommendationer (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011; Falkman & Tagesson, 2008). Vidare förekommer ett antagande att större kommuner har fler revisorer och ekonomer som i sin tur kan utöva en form av normativ press på kommunerna att redovisa i enlighet med lagstiftningen

(Falkman & Tagesson, 2008). Ytterligare en form av normativ press är att större kommuner har mer resurser och i större utsträckning kan attrahera mer kompetent och specialiserad personal (Donatella, 2019; Verbruggen et al, 2011).

En annan betydande aktör i den institutionella teorin är media. Media som granskare antas påverka kommunernas följsamhet genom att bevaka kommuner samt rapportera om deras verksamhet. Större kommuner anses få utstå mer medial exponering vilket kan innebära att de är mer benägna att följa rekommendationer och lagstiftning (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011; Falkman & Tagesson, 2008).

Antaganden som bottnar i agentteorin handlar om att större kommuner tillhandahåller service till fler invånare samt att de har mer resurser. Följaktligen kommer fler invånare vara intresserade av att dessa resurser förvaltas på ett bra sätt. I förlängningen antas detta leda till en bättre följsamhet samt mer öppenhet från kommunerna (Rodriguez Bolivar et al, 2013; Collin et al, 2017). Gällande kontraktsrelationen antas även att fler invånare är intresserade av att upprätthålla kontraktet mellan kommunen och se till att kommunen följer sin del av avtalet. Vidare antas även kommunpolitikerna anstränga sig för att tillfredsställa invånarna i syfte att bli omvalda (Zimmerman, 1977).

Storlek som förklaringsfaktor blir än mer komplex eftersom det förekommer studier som åskådliggör det motsatta, alltså att större kommuner är mindre benägna att följa lagstiftning och rekommendationer. Detta förklaras genom att större kommuner är mer komplexa och har svårare att adaptera sig till förändringar (da Costa Carvalho et al, 2007).

Hur storlek som mått påverkar redovisningen har visat sig variera i tidigare forskning (Rodriguez Bolivar et al, 2013). Det förekommer även en rad studier som visat att det inte förekommer något signifikant samband mellan storlek och redovisningskvalitet vilket skapar en del osäkerhet kring variabeln (Evans & Patton, 1983; Dwyer & Wilson, 1989; Ryan et al., 2002; Smith, 2004; Steccolini et al., 2008).

Problematiken med storlekvariabeln bottnar i att det dels förekommer flera utgångspunkter samt att variabeln inte är tillräckligt operationaliserad och fångar flera olika påverkansfaktorer. Eftersom flera olika isomorfasta krafter kan tänkas påverka redovisningen blir måttet inte särskilt precist. Exempelvis antas större kommuner vara bättre på att följa redovisningslagstiftning, ha mer kompetent personal och utsättas för mer medieexponering (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011; Falkman & Tagesson, 2008). Således finns fler olika institutionella krafter kopplade till begreppet. Detta i sin tur gör att storlekvariabeln är en bred utgångspunkt och det är svårt att dra slutsatser om vad som egentligen påverkar redovisningskvaliteten. Emellertid mäts inte heller förekomsten av mer kompetent personal och ökad medieexponering utan denna slutsats länkas i förhållande till storleken på kommunen.

Ett mer precist mått för vad som påverkar kommunernas följsamhet är därför medieexponering. Eftersom media tidigare inkluderats i studier utan att mäta förekomsten av dess inverkan finns således mycket som tyder att detta mått kan bidra med ett bättre test av teorin samt vara ett mer direkt mått på vad som påverkar redovisningskvaliteten.

2.4 Media

På senare tid och i moderna demokratier tycks media fylla en viktig roll genom att vara en central informationskälla. Medborgarna får information om sådant som ligger bortom deras vardag och kan inkluderas i flera sorters frågor, både de mest dagsaktuella men också sådant som rör politik. Medierna skapar även en arena för offentlig debatt och länk mellan olika grupper i samhället (Strömbäck, 2015). Sedan 1980-talet har medielandskapet förändrats och nyhetsrapporteringen blivit mer tillgänglig för oss medborgare. Idag har digitaliseringen expanderat massivt och vi har flera olika in-

formationskällor inte minst internet och alla nyhetssidor (Bergström & Oscarsson, 2014). Den samlande effekten av detta är att den totala informationsmängden ökat kraftigt. Den mediala utvecklingen och tillgången till information gör att media och dess påverkan är mycket mer relevant idag än när redovisningsforskningen tog fart i början på 1980-talet. Det är en bidragande orsak till varför det är relevant att undersöka i vilken mån media kan påverka den kommunala redovisningskvaliteten.

Forskningen kring media och dess inverkan på medborgare visar att det förekommer ett visst samband mellan konsumtionen av media samt hur politiskt deltagande man är. Intresset för politiken och kunskap om det politiska system är också något som tycks påverkas av medier och deras rapportering (Strömbäck, 2015). Detta i sin tur indikerar att media kan skapa intresse för den kommunala redovisningen.

Tidigare diskuterades vilka olika omgivningsfaktorer som kan påverka redovisningen i kommunal sektor samt hur organisationer reagerar på institutionellt tryck. Zimmerman (1977) argumenterar för att även media kan utöva press på kommunerna samt att den mediala exponeringen kan leda till att mer uppmärksamhet riktas mot kommunen och dess finansiella redovisning. Media kan ses som en sekundär intressent men kan trots det påverka kommuner inte minst genom sin bevakning som når ut till många intressenter. I de fall då media bevakar en kommuns redovisning uppstår incitament att redovisa i enlighet med lag och normering. Dels för att slippa negativ uppmärksamhet men också för att verka legitima gentemot medborgare och andra intressenter (Ingram, 1984).

Både utifrån institutionell teori och agentteorin kan media antas påverka och förklara följsamheten i den kommunala sektorn. Utifrån institutionell teori antas kommunerna rätta sig efter de krav som allmänheten och intressenter ställer (DiMaggio & Powell, 1983). Enligt Falkman och Tagesson (2008) innebär ökad medieexponering ett ökat tryck på kommunerna att redovisa mer information samt bättre följsamhet av lag och normering. Den mediala exponeringen kan leda till

ett ökat politiskt tryck eftersom kommunerna tvingas redovisa bättre för att upprätthålla sin legitimitet. Vidare kan även medial exponering påverka normativa krafter inom kommunerna att redovisa i enlighet med lag och normering (Falkman & Tagesson, 2008). Det institutionella trycket som skapas av media kan även spridas till andra intressenter såsom staten och medborgarna (Carpenter & Feroz, 2001) vilket i förlängningen innebär att kommunerna måste rätta sig efter de krav som ställs. En vanlig förklaring inom teorin till varför organisationer adapterar olika krav från omgivningen är för att de vill framstå som legitima (Chan, 2003). Medieexponering kan således innebära att ett institutionellt tryck skapas på kommunerna eftersom fler intressenter får information om kommunerna via media (Ingram, 1984). Anledning till varför kommunen kan tänkas vilja svara på institutionella krafter som medier frambringat är för att uppfattas som legitima samt för att politikerna vill bli omvalda.

Utifrån agentteori kan medias bevakning minska informationsasymmetrin som finns mellan kommunen och invånare (Zimmerman, 1977). Tidigare nämndes att invånarna har lite intresse i den kommunala redovisningen på grund av att medlemskapet är obligatoriskt (Chan, 2003). Media kan här ses som en viktig mellanhand som kan överbygga dessa problem. Med hjälp av medias bevakning skapas enklare kontrollinstrument för principalen (invånarna) att kontrollera agenten (kommunen). I likhet med det som diskuterats tidigare, alltså att en stark kontroll av agenten gynnar principalen och omvänt, kan medias bevakning skapa en bättre kontroll av agenten vilket i sin tur kan påverka redovisningen (Collin et al., 2009; Zimmerman, 1977).

En viktig aspekt inom agentteorin är att det finns en begränsad nytta att bli informerad och engagera sig i den kommunala redovisningen eftersom medlemskapet är tvingade. Det finns inte någon större nytta för medborgarna att gå igenom årsredovisningar eftersom marginalnyttan är liten och marginalkostnaderna stora (Zimmerman, 1977). Empirisk forskning har även visat att det är få

externa intressenter som tar del av den finansiella rapporteringen från kommunala organisationer (Mack & Ryan, 2007). Kontraktet mellan kommunen och kommunmedlemmarna kan dock övervakas på andra sätt än direkt av kommunmedlemmarna. Intermediärer kan exempelvis vara betydelsefulla på den politiska marknaden. Exempel på sådana är när olika intressegrupper organiserar sig, på så vis ökar marginalnyttan eftersom kommunmedlemmarna kan dela på marginalkostnaderna för att bli informerade (Donatella, 2016; Mack & Ryan, 2007).

Media kan utifrån ovanstående argument spela en viktig roll som intermediär eftersom kostnaden för att bli informerad kan delas mellan flera olika parter (Watts & Zimmerman, 1986). Tidigare nämndes även att de allra flesta informerar sig om samhällsfrågor och politik via media (Strömbäck, 2015). Således blir den mediala rapporteringen en viktig intermediär som kan samla människors intresse samt minska marginalkostnaderna markant. Media som intermediär kan även sprida information till många intressenter (Mack & Ryan, 2007). I förlängningen kan detta leda till att mer information eftersöks i redovisningen eftersom det utifrån agentteorin är kontrollinstrumentet för invånarna (Collin et al, 2009; Tagesson, 2010). Om media bevakar en kommun ökar chansen att fler intressenter kontrollerar kommunerna och visar intresse för redovisningen. På så vis underlättar media för olika intressenter att kontrollera kommunerna och mildrar informationsasymmetrin som föreligger mellan kommunen och medborgarna.

Ytterligare en anledning till varför medier kan ha en viktig inverkan är att det finns viktiga politiska incitament kopplade till den finansiella redovisningen. Bland annat eftersom politikerna antas röstmaximera för att bli omvalda (Zimmerman, 1977). Således är kommunikationen avgörande för att politikerna skall lyckas bli omvalda. Medier kan i detta sammanhang fylla en viktig roll eftersom deras informationsspridning är nyckel till vilken uppfattning medborgarna skapar om det politiska styret.

Utifrån båda teorierna finns argument som talar för att ökad medieexponering kan ha en positiv inverkan på följsamheten. Både det institutionella trycket som medier kan skapa samt dess funktion som intermediär gör att följande hypotes skapas:

H1: Det finns ett positivt samband mellan medieexponering och redovisningskvaliteten.

3. Metod

I följande avsnitt förklaras dels hur data samlats in samt hur variablerna har operationaliserats, vidare presenteras även de olika kontrollvariablerna och de teoretiska aspekterna till varför de inkluderas i studien.

Studiens forskningsfråga är att undersöka om medieexponering påverkar redovisningskvaliteten i den svenska kommunsektorn. För att kunna uppnå studiens syfte behövs dels insamling av olika variabler samt prövning om det finns något samband mellan dessa. Det vanligaste sättet att förklara samband mellan olika variabler är att man använder sig av en kvantitativ studie (Körner & Wahlgren, 2015) vilket också är den metod som dominerar i redovisningsforskningen (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Vidare är det även vanligt att utföra en multipel regressionsanalys för att undersöka ett eventuellt samband mellan olika variabler. I en multipel regressionsanalys används alltid kvantitativa variabler antingen i kvot eller intervallskala. På så vis kan man mäta hur den beroende variabeln påverkas av flera oberoende variabler (Djurfeldt m fl., 2018). Dock är det av vikt att man klargör varför dessa samband kan tänkas existera med hjälp av sina teorier. Det räcker alltså inte att mata in ett antal variabler och mäta sambandet. Anledningen till varför olika kontrollvariabler används är för att få en bredare kartläggning av vad som förklarar ett fenomen. Vid användning av kontrollvariabler minskar även risken för att man får ett skensamband alltså att man ser ett samband men att det inte är den ena variabeln som orsakar variationen i den andra (Djurfeldt m fl., 2018).

3.1 Data & Datainsamling

Datainsamlingen av de olika variablerna har gjorts via kommunernas årsredovisningar, mediaarkivet och den statistiska databasen kolada. För den beroende variabeln som också är analysenheten har data hämtats från kommunernas årsredovisning för räkenskapsåret 2018. De flesta årsredovisningar har hämtats från respektive kommuns hemsida. Vid enstaka tillfällen har kommunerna kontaktats eftersom årsredovisningen inte varit tillgänglig via kommunens hemsida. Avsättningar är den redovisningspost som kontrollerats men eftersom en del kommuner saknar avsättningar har 205 av 290 kommuner inkluderats i studien. Detta är dock totalurvalet för denna post. Mediemåttet som är den oberoende variabeln hämtades in från mediaarkivet och de sökfunktioner som finns där, de övriga variablerna hämtades från kolada. Nedan följer en tydligare förklaring på hur data samlats in. Datainsamlingen används i ett senare skede för att undersöka om det finns något samband mellan variablerna samt hur de korrelerar med varandra.

3.2 Beroende variabel

För att uppnå studiens syfte behövs ett mått på kommunernas följsamhet av redovisningsreglering. Följsamheten av redovisningsreglering kan emellertid mätas på olika sätt. I tidigare studier har exempelvis följsamheten av tilläggsupplysningar använts som ett mått på redovisningskvalitet (Falkman & Tagesson, 2008; Donatella, 2019; Ingram & Dejong, 1987; Haraldsson, 2016). I likhet med dessa studier kommer följsamheten operationaliseras genom att utgå från en rekommendation och undersöka i vilken utsträckning kommunerna lämnar de tilläggsupplysningar som rekommendationen eftersöker.

Tilläggsupplysningar är obligatoriska i syfte att skapa en mer användarvänlig och transparent redovisning. I de fall då tilläggs-

upplysningar inte lämnas minskar möjligheten för intressenter att kontrollera och utkräva ansvar (Donatella & Thor, 2018). Dechow m.fl. (2010) argumenterar för att kvalitén kan mätas utifrån hur mycket information som finns i redovisningen samt möjligheten att tolka information. Notupplysningarna är till för att öka transparensen och skapa en mer användarvänlig redovisning. Således kommer följsamheten gällande notupplysningar användas som ett mått på redovisningskvalitet.

För att operationalisera måttet på redovisningskvalitet har tilläggsupplysningarna kontrollerats utifrån rekommendationen 10.2 avsättningar och ansvarsförbindelser. Anledningen till varför avsättningar valts är att det i tidigare studier framställts som en problematisk post som till stor del präglas av uppskattningar och periodiseringar. En kartläggning av kommunernas följsamhet visar att följsamhetindexet för denna post hamnar på 40,4 %, vilket är förhållandevis lågt (Donatella & Thor, 2018). I tidigare studier har även avsättningar visat sig användas i politiska och strategiska funktioner. Det kan vara en bidragande orsak till att viktig information utelämnas vid redovisning av denna post (Donatella, 2016). De upplysningar som skall lämnas i samband med redovisningen av denna post är 8 till antalet och är följande:

1. Det redovisade värdet vid periodens början och slut.
2. De avsättningar som gjorts under perioden, inklusive ökning av befintliga avsättningar.
3. Belopp som tagits i anspråk under perioden för att reglera förpliktelsen.
4. Outnyttjade belopp som har återförts under perioden.
5. Ökningen under perioden av nuvärdesberäknade belopp på grund av tidseffekten och effekten av varje ändring i diskonteringsräntan.
6. Dessutom ska följande upplysningar lämnas för varje avsättning:

7. En kortfattad beskrivning av förpliktelsens karaktär och den förväntade tidpunkten för varje utflöde av resurser som förpliktelsen leder till.
8. En indikation om osäkerheterna om beloppet eller tidpunkten för dessa utflöden. Upplysningar ska lämnas om betydelsefulla antaganden som gjorts rörande framtida händelser som påverkat värderingen.
9. beloppet av varje förväntad gottgörelse som har redovisats som tillgång.

De 8 notupplysningarna skall lämnas för varje avsättning, detta innebär att om en kommun har 3 avsättningar skall således 24 notupplysningar lämnas. Inledningsvis skapades ett följsamhetindex där data har kodats utifrån de notupplysningar som kommunen skall lämna. I de fall kommunen lämnat en upplysning har detta kodats som (1) och i de fall de inte lämnat har detta kodats som (0). Därefter har ett följsamhetsmått tagits fram i procent. Följsamhetsmättet har räknats fram i procent utifrån det totala antalet upplysningar som skall lämnas för samtliga avsättningar. Det vill säga om en kommun lämnat 18 av 24 notupplysningar har följsamheten hamnat på $(18/24) = 0,75 = 75\%$. De upplysningar som skall lämnas är olika till sin karaktär, en del skall lämnas i form av siffror medan andra skall presenteras mer utförligt i form av text. Av den anledningen har även disaggregerade mått tagits fram för de fem första upplysningarna och de tre sista. Detta för att jämföra om det finns någon skillnad i hur väl kommunerna redovisar dessa. Utöver den totala följsamheten har alltså ytterligare två följsamhetindex skapats för att undersöka om det finns skillnader mellan hur de olika upplysningarna redovisas. På så vis skapas en bredare analys av hur upplysningarna lämnas samt vilka som i störst mån redovisas respektive utelämnas.

En begränsning är att kommunernas redovisningskvalitet mäts utifrån en rekommendation som sammantaget innehåller 8 notupplysningar. För att mäta den totala redovisningskvaliteten finns

ytterligare rekommendationer och notupplysningar som kan inkluderas. För studiens omfattning och tidsram är det dock inte möjligt att samla in samtliga notupplysningar. Detta innebär att studien inte mäter den totala följsamheten hos kommunerna utan utifrån en rekommendation. Gällande den beroende variabeln samt bedömningen av följsamhetsmättet mot tilläggsupplysningar har insamlingen gjorts av författaren själv. Förekomsten av olika fel vid inmatning, kvantifiering och kodning är inte omöjliga. För att minska förekomsten av fel har dock kontroll av variablerna utförts vid flera tillfällen för att minska risken att felbedömning av kommunerna görs.

3.3 Oberoende variabler

Utifrån de resonemang som tidigare förts kan media tänkas påverka utfallet av den kommunala redovisningen. Via sin rapportering kan media skapa ett institutionellt tryck och göra information mer tillgänglig för medborgare (Ingram, 1984; Zimmerman, 1977). Medieexponeringen har samlats in med hjälp av mediaarkivet som arkiverar mediernas bevakning.

Den oberoende variabeln har operationaliserats genom att mäta antalet träffar i mediaarkivet för varje kommun. Dock har träffarna i mediaarkivet sorteras så att de innehåller något av orden: kommunfullmäktige, kommunstyrelse, årsredovisning och skattemedel/skattepengar. Eftersom kommunen är ett geografiskt område har antalet sökord utökats för att avgränsa antalet träffar. Således har olika söksträngar använts för respektive kommun där ovanstående nyckelbegrepp använts för att avgränsa materialet. De olika söksträngarna har även gjorts för olika tidperioder för att undersöka hur medieexponeringen ser ut över tid. Detta har resulterat i att totalt 12 olika mått på medieexponering har tagits fram för varje kommun. Alltså visar måttet hur mycket medieexponering varje kommun utsätts för med respektive söksträng.

I mediaarkivet finns möjlighet till utökad sökning vilket innebär att man inledningsvis kan skriva kommunnamnet och därefter välja nyckelbegrepp som skall förekomma i artikeln. På så vis får man fram hur mycket det skrivs om varje kommun med respektive kodsträng. Därefter kan man välja vilken tidsperiod som sökningen skall utgå ifrån. I de internationella studier där medieexponering använts har måttet operationaliserats utifrån antalet träffar i olika databaser och nyhetsarkiv (Laswad et al.2005; Gandia, 2008). Föreliggande studie mäter antalet träffar i förhållande till olika nyckelbegrepp vilket gör urvalet mer specifikt till vad studien mäter.

Anledningen till att dessa begrepp valts ut är att de utifrån teorierna kan tänkas påverka intresset för den kommunala redovisningen. Exempelvis ses både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen som agenter som både invånarna och staten kan tänkas vilja övervaka (Donatella, 2016). Vidare är årsredovisningen det kontrollinstrument som används för att förmedla information om hur räkenskapsåret varit (Zimmerman, 1977; Tagesson, 2010). Till sist är skattepengar och skattemedel av intresse eftersom verksamheten bedrivs av dessa pengar. Det är även invånarnas insatta kapital alltså kommer det finnas ett intresse att dessa förvaltas på ett effektivt och kvalitativt sätt (Zimmerman, 1977).

Mediaarkivet har använts för att sortera och operationalisera medieexponeringen. Emellertid är det inte alltid lätt att operationalisera olika mått eftersom de variabler som används i analysen inte fullständigt kan täcka in det fenomen som studien undersöker(Lantz,2014). Exempelvis är medieexponering ett brett fenomen och det går inte att undersöka den totala medieexponeringen som kommunerna utsätts för. För att täcka begreppet har dock olika söksträngar använts samt olika tidsperioder. Samma söksträng har använts för varje kommun som ingått i analysen för att skapa en konsekvent inmatning av data. Ytterligare en begränsning är att ingen hänsyn tagits till om det skrivs något positivt eller negativt i artiklarna.

3.3.1 Mediemått 1

I mediemått 1 har kommunfullmäktige använts som kodsträng för varje kommunnamn, med detta menas att träffarna i mediearkivet har sorterats så att kommunfullmäktige förekommer i varje artikel. Detta har gjorts för varje kommun. Vidare har måttet applicerats på olika tidsperioder. För varje kommun och söksträng har tidsintervall av fem år, tre år och året 2018 använts. För detta mediemått har alltså 3 olika index skapats per kommun. Det första är mediemått 1.1 och innefattar kodsträngen kommunfullmäktige under en femårsperiod, det andra indexet är mediemått 1.2 och innefattar kommunfullmäktige under tre år och till sist har indexet 1.3 tagits fram och innefattar kommunfullmäktige under 2018.

3.3.2 Mediemått 2

I detta mediemått används kommunstyrelse som söksträng för varje kommun, alltså sorteras antalet träffar så att ordet kommunstyrelse skall förekomma i varje artikel. Samma tidsintervall används som i föregående mediemått. I likhet med föregående mått skapades tre olika index, ett för varje tidsintervall. I mediemått 2.1 mäts antalet träffar för kommunstyrelse under fem år, i mediemått 2.2 används kommunstyrelsen under tre år och till sist i mediemått 2.3 innefattas kommunstyrelsen under året 2018.

3.3.3 Mediemått 3

I mediemått 3 har årsredovisning använts som kodsträng för att sortera antalet träffar för varje kommun. Alltså har antalet träffar sorterats så att ordet årsredovisning förekommer i varje artikel och för varje kommunnamn. Även här har samma tidsintervall använts som i föregående kodsträngar. De olika indexen för detta mediemått är 3.1 där kodsträngen årsredovisning ingår under fem år, i mediemått 3.2

används årsredovisning under tre år och till sist i mediemått 3.3 används årsredovisning med tidsintervallet 2018.

3.3.4 Mediemått 4

Detta mått skiljer sig eftersom två olika nyckelbegrepp används i samma mått. Både skattepengar och skattemedel används som kodsträng för varje kommun. Tidsintervallet skiljer sig dock inte från övriga mått. I mediemått 4.1 används skattepengar och skattemedel som kodsträng för tidsperioden fem år, i mediemått 4.2 används samma kodsträng under tidsperioden tre år och i det sista måttet 4.3 används skattepengar och skattemedel under året 2018.

3.4 Kontrollvariabler

Studien kommer även kontrollera för diverse faktorer som är vanligt förekommande i tidigare forskning. I redovisningsforskningen är exempelvis storlek, skattekraft, kommunens ekonomiska villkor och länstillhörighet vanligt förekommande (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Under kontroll för dessa variabler kommer medias inverkar på den kommunala redovisningskvaliteten undersökas. Anledningen till att dessa kontrollvariabler valts ut är för att inte missa viktiga samband och på så vis dra fel slutsats om huvudsambandet (Djurfeldt m fl., 2018).

3.4.1 Storlek

Inom redovisningsforskningen är storlek en av de vanligaste variablerna för att förklara följsamheten bland kommunerna, i de fall då storlek använts som en oberoende variabel i den svenska kommunsektorn har detta mätts utifrån antalet invånare (Falkman & Tagesson, 2008; Haraldsson & Tagesson, 2013, Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Tidigare poängterades att storleksmättet inte är

tillräckligt precist samt att variabeln fångar flera olika påverkansfaktorer. Men eftersom de är vanligt förekommande i tidigare forskning avser studien kontrollera för denna variabel. Argumenten för att storlek använts är flera, bland annat lyfts att större kommuner levererar service åt fler medborgare och att de får in mer resurser. Detta innebär att det finns fler potentiella intressenter som är villiga att kontrollera kommunen (Collin et al., 2017). Vidare poängteras även att större kommuner har fler anställda ekonomer samt att media i större utsträckning vill rapportera om dessa kommuner (Falkman & Tagesson, 2008). Utifrån agentteorins argument anses större kommuner utsättas för mer granskning samt att politikerna gärna vill bli omvalda (Zimmerman, 1977) således kommer kommunföreträdarna se till att regelverket följs. Eftersom det finns fler intressenter som kan tänkas kontrollera större kommuner skapas fler incitamentet att redovisa i enlighet med lag och normering. Institutionell teori utgår istället från argumentet att större kommuner har enklare att rekrytera kompetent personal. Det normativa trycket från professioner antas därav vara starkare i större kommuner. Utifrån teorin antas även större kommuner få utstå mer tvingade tryck eftersom fler intressenter kontrollerar så att lagstiftning och normer efterföljs (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011; Falkman & Tagesson, 2008).

I likhet med tidigare studier kommer invånarantalet användas i logaritmisk skala (se exempelvis Falkman & Tagesson 2008; Da Costa Carvalho et al., 2007). Syftet med att logaritmera variabeln är att minska avståndet mellan minimum och maximumvärdet och göra variabeln mer kompakt. På så vis blir variabeln normalfördelad vilket är passande eftersom invånarantalet varierar stort mellan kommunerna (Djurfeldt & Barmark, 2009). Invånarantalet har hämtats från den statistiska databasen kolada.

3.4.2 Storlek på avsättningar

En annan relevant variabel som studien avser att kontrollera för är om storleken på avsättningar påverkar hur väl redovisningen är genomförd. I redovisningsforskningen har fokus legat på att förklara redovisningskvaliteten utifrån olika externa faktorer. Posternas storlek har emellertid inte inkluderats i tidigare forskning kring upplysningar. Dock förekommer flera incitamentet att redovisa i enlighet med lag och normering när det rör sig om större summor pengar, av den anledningen avser studien att kontrollera om storleken har någon inverkan på redovisningskvaliteten. Utifrån institutionell teori stärks antagandet att ju större en post är desto bättre kommer redovisningsregleringen följas. Intressant hos invånarna kan tänkas öka om det rör sig om större summor pengar, samt att olika isomorfasta krafter kan kännas mer påtagliga (DiMaggio & Powell, 1983). Exempelvis att lag och normering blir viktigare att följa eller att olika normativa krafter inom organisationen som ekonomer och revisorer kräver en bättre och noggrannare redovisning. Man kan också tänka sig att kommuner kommer imitera andra som har liknande storlek på sina avsättningar. Ur ett agentteoretiskt perspektiv kan man hävda att intresset för den kommunala redovisningen kommer öka bland medborgarna om det rör sig om större poster (Zimmerman, 1977). Storleken på avsättningarna har samlats in via den statistiska databasen kolada, måtten har även operationaliserats genom att dividera storleken på avsättningarna med antalet invånare per kommun.

3.4.3 Skattekraft

Skattekraft utgår från invånarnas skatteunderlag. I den heterogena grupp som invånarna är kan intresset för den kommunala redovisningen variera. Utifrån ett agentteoretiskt perspektiv antas principalen i större utsträckning vara villig att kontrollera agenten om mer resurser tillförs till kommunen (Zimmerman, 1977). Tidigare studier har poängterat att intresset för den kommunala redovisningen

till viss del beror på skattesatsen och den inkomstnivå som invånarna har (Haraldsson & Tagesson, 2014; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). En högre skattesats hos kommunerna innebär inte per automatik att man betalar mer skatt. Det är snarare inkomstnivån som påverkar hur mycket resurser som tillförs till kommunen. Utifrån ett agentteoretiskt perspektiv kan man tänka sig att kommuninvånarna kommer lägga större vikt vid att kontraktet uppfylls om de betalar mer i skatt (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Desto högre inkomstnivå desto större kommer intresset för den kommunala redovisningen att vara eftersom mer resurser tillförs. Tidigare studier har utgått från liknande resonemang när de använt skattekraft som en förklarande variabel (ibid). Eftersom kontraktrelationen blir viktigare när mer resurser tillförs är det av vikt att kontrollera i vilken mån skattekraften i kommunerna kan påverka redovisningen. Skattekraften har samlats in från kolada för året 2018.

3.4.4 Finansiell ställning

I de fall då finansiell ställning använts som en förklarande variabel har utgångspunkten varit att finansiellt starkare kommuner har större möjligheter att följa redovisningsreglering och rekommendationer (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Den finansiella ställningen är även en vanligt förekommande variabel i redovisningsforskningen eftersom kommuner med bättre ekonomi förväntas redovisa bättre (Haraldson & Tagesson, 2014; Collin et al., 2017). Emellertid förekommer studier där den finansiella ställningen använts omvänt. Alltså att de kommunerna med svagare ekonomi tenderar att redovisa bättre för att problemen inte skall öka. Ett annat incitament är att kommuner som har svagare ekonomi kan få mer uppmärksamhet från omvärlden och att de därför i större utsträckning redovisar i enlighet med lag och normering (Haraldson & Tagesson, 2014). I tidigare studier har båda varianterna undersökts, i de fall man antagit att en bra finansiell ställning resulterar i bättre redovisning har utgångs-

punkten varit att kommuner redovisar bättre för att försvara sin position. I kommunsektorn har det också handlat om att politikerna vill bli omvalda (Haraldson & Tagesson, 2014). I det omvända antas kommuner med ekonomiska problem istället fokusera på mer direkta aktiviteter för att förbättra sin ekonomi snarare än att redovisa i enlighet med lagar och normer (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Det förekommer alltså olika varianter på hur den finansiella ställningen kan påverka redovisningskvaliteten. Således kommer denna faktor kontrolleras när sambandet mellan medieexponering och redovisningskvalitet undersöks. I likhet med tidigare studier har den finansiella ställningen mätts utifrån ett mått på soliditet inklusive pensionsåtagande (Collin et al, 2017; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Detta mått har hämtats från kolada för året 2018.

3.4.5 Antal underskott

Årets resultat är ytterligare ett sätt att mäta kommunernas ekonomi samt hur intäkterna står i förhållande till utgifterna. Resultatet som kommunerna redovisar är relevant utifrån flera olika aspekter samt att det övervakas av många intressenter. Årets resultat ger en indikation på hur kommunerna förvaltat skattepengar under året och om resurserna räckt till. Ett underskott kan innebära att kommunerna får mer uppmärksamhet från omgivningen samt att fler blir intresserade av den finansiella redovisningen (Donatella, 2016). När kommunerna redovisar ett negativt resultat kan dels god ekonomisk hushållning ifrågasättas, vidare kan kommuninvånarna kräva mer information eftersom ett negativt resultat tyder på att skatterna kommer behöva höjas (Falkman & Tagesson, 2008). Kommunerna kommer troligtvis följa redovisningspraxis och lagar i större utsträckning för att slippa negativ uppmärksamhet (ibid). Inom kommunsektorn är även god ekonomisk hushållning ett centralt begrepp samt att kravet gäller för samtliga kommuner (Donatella, 2016) om balanskravet inte uppnås kan det frambringa intresse från staten. Tidigare studier har även använt

årets resultat som ett mått på hur bra ekonomi kommunen har (Da Costa Carvalho et al., 2007). Ett bra resultat har ingått i hypoteser som antyder att god ekonomi leder till bättre redovisning eftersom det blir enklare att följa lagar och normering (Da Costa Carvalho et al., 2007; Haraldson & Tagesson, 2014). Både positiva och negativa årsresultat kan alltså utifrån tidigare forskning påverka redovisningen. Av den anledningen är det relevant att kontrollera för denna variabel. Årets resultat har hämtats från kolada för en femårsperiod (2014–2018). Därefter kodas variabeln utifrån antalet underskott som uppstått under perioden. Således skapas olika dummyvariabler för antal underskott som kommunerna har under 5 år.

3.4.6 Länstillhörighet

Följande studie kommer även kontrollera för om den geografiska tillhörigheten påverkar redovisningen och detta formuleras utifrån vilket län kommunerna tillhör. Anledningen till att geografisk tillhörighet studerats i tidigare studier är för att det finns ett antagande utifrån institutionell teori att kommuner inom samma område kommer likna varandra mer (Carpenter & Feroz, 2001). Det är alltså olika isomorfasta antaganden som ligger till grund för att man tror att kommuner kommer likna varandra mer (Da Costa Carvalho et al, 2007). Exempelvis att kommuner samarbetar i större utsträckning genom ekonomichefsnätverk eller andra gemensamma nätverk (Donatella, 2019). På samma vis kan osäkerhet kring redovisningsval innebära att kommuner väljer att imitera de närmaste kommunerna eller att det råder liknande förutsättningar med grannkommunerna. Länstillhörighet har kodats utifrån olika dummyvariabler vilket skapar möjligheten att använda binära variabler som kodats som 0 och 1. För varje län har en egen dummyvariabel skapats. Västra Götaland har använts som referenskategori vilket innebär att detta län jämförs mot övriga. Sambandet skall tolkas utifrån värdet i referenskategorin.

3.5 Sammanfattning av studiens variabler

I tabell 1 presenteras hur de olika variablerna kodats samt vad de olika måtten står för. Mediexponeringen har kodats som ett gemensamt mått dock står den första siffran för respektive kodsträng och den andra för de olika tidsintervallen. Måtten för kontrollvariablerna har enbart förkortats och för länen skrivs hela namnet ut i kommande analyser och matriser.

Tabell 1			
Variabler	Kodsträng	tidsperiod	referens
Oberoende variabler			
Mediemått 1.1	kommunfullmäktige	5 år	mediarkivet
Mediemått 1.2	kommunfullmäktige	3 år	mediarkivet
Mediemått 1.3	kommunfullmäktige	2018	mediarkivet
Mediemått 2.1	kommunstyrelse	5 år	mediarkivet
Mediemått 2.2	kommunstyrelse	3 år	mediarkivet
Mediemått 2.3	kommunstyrelse	2018	mediarkivet
Mediemått 3.1	årsredovisning	5 år	mediarkivet
Mediemått 3.2	årsredovisning	3 år	mediarkivet
Mediemått 3.3	årsredovisning	2018	mediarkivet
Mediemått 4.1	skattepengar och skattemedel	5 år	mediarkivet
Mediemått 4.2	skattepengar och skattemedel	3 år	mediarkivet
Mediemått 4.3	skattepengar och skattemedel	2018	mediarkivet
Kontrollvariabler			
Skattekraft	skattekraft	2018	kolada
Stl. Avst	storlek avsättningar per invånare	2018	kolada
Soliditet	finansiell ställning	2018	kolada
Antal underskott	antal underskott	5 år	kolada
Log_invånare	Logaritmerad variabel för invånare	2018	kolada
Kommentar: Länen kodas efter respektive namn			

3.6 Multikollinearitet

Variance inflation factor (VIF) mäter om det förekommer en samvariation eller multikollinearitet mellan de olika variablerna som ingår i studien. Samvariation mellan variabler kan skapa problem för analysen samt att det blir svårare att etablera statistisk signifikans för en variabel. Samvariation kan även påverka en modells förklaringskraft vilket gör det svårare att påvisa samband (Djurfeldt & Barmark, 2009).

Analysen av data kommer kontrollera för samvariation mellan variablerna. Inledningsvis kan detta ses i korrelationsmatrisen eftersom den visar korrelationen mellan två variabler. En tumregel är att korrelationer som är över 0,7–0,8 är ett tecken på att det förekommer samvariation mellan variablerna. Dock kan samvariation missas i korrelationsmatrisen därför är det bäst att använda sig av ett VIF-test i regressionsmodellen (Djurfeldt & Barmark, 2009). VIF-faktorn mäter om det förekommer någon samvariation mellan variablerna. Djurfeldt & Barmark (2009) påstår att det kritiska värdet är 2,5, Sundell (2010) menar emellertid att 4 är tumregel för när det förekommer samvariation. I föreliggande studie kommer 2,5 används som ett gränsvärde för när det förekommer alltför stark samvariation, detta eftersom det kan påverka analysen negativt och skapa missvisande resultat.

4. Resultat

I följande kapitel presenteras resultatet från studien. Inledningsvis redogörs för den deskriptiva statistiken där variablerna som används i studien beskrivs och presenteras. Vidare introduceras två olika korrelationsmatriser, både med och utan extremvärden. Studiens regressionsmodeller används för att undersöka uppsatsens hypotes och för att klargöra vilka kontrollvariabler som påverkar redovisningskvaliteten.

4.1 Deskriptiv statistik

I tabell 2 redogörs för all den insamlade data. För samtliga variabler som ingår i studien (beroende, oberoende -och kontrollvariabel) presenteras minsta värdet, högsta värdet, medelvärdet och standardavvikelsen eller frekvensfördelning.

Tabell 2. Deskriptiv statistik						
Beroende variabler	N	Min.	Max.	Medel	Std. Avvik.	Procent
Följsamhet not. 1-8	205	0,125	0,833	0,4698	0,1401	
Följsamhet not 1-5	205	0,2	1	0,534	0,1882	
Följsamhet not 6-8	205	0	0,75	0,357	0,1554	
Oberoende variabler						
Mediemått 1.1	205	266	18029	1562,14	1805,95	
Mediemått 1.2	205	195	12560	1077,8	1264,25	
Mediemått 1.3	205	73	4580	428,05	483,45	
Mediemått 2.1	205	212	9609	1205,31	1182,1	
Mediemått 2.2	205	139	6478	769,83	784,25	
Mediemått 2.3	205	36	2164	258	259,91	
Mediemått 3.1	205	7	22117	339,5	1718	
Mediemått 3.2	205	2	12282	198,1	965,2	
Mediemått 3.3	205	0	3976	64,77	312,99	
Mediemått 4.1	205	34	11455	466,39	1004,6	
Mediemått 4.2	205	22	7748	315,24	688,45	
Mediemått 4.3	205	5	2506	106,06	226,14	
Kontrollvariabler						
stl. Avst.	205	1	17003	1637,33	2459,68	
skattekraft	205	152641	314991	194369	23803,64	
soliditet	205	-44,2	73,3	18,4	19	
log_inväsnare	205	3,39	5,98	4,36	0,44	
antal underskott	205	1	5	1,57	0,864	
Västra götaland	39					19%
Kronoberg	8					4%
Västmanland	5					2%
Norrbottnen	6					3%
Värmland	13					7%
Örebro	7					3%
Dalarna	4					2%
Västerbotten	7					3%
Skåne	26					13%
Stockholm	18					9%
Östergötland	10					5%
Jämtland	7					3%
Jönköping	11					6%
Kalmar	9					4%
Uppsala	5					2%
Södermanland	7					3%
Halland	6					3%
Gotland	1					0,5%
Gävleborg	6					3%
Blekinge	3					2%
Västernorrland	7					3%

Eftersom samtliga kommuner inte gjort avsättningar ingår 205 kommuner i studien. Gällande den beroende variabeln har tre olika mått tagits fram för att analysera följsamheten djupare. De notupplysningar som skall lämnas för varje avsättning är olika till sin karaktär vilket gjort att en uppdelning mellan de fem första och tre sista notupplysningarna gjorts. Den deskriptiva statistiken visar att den totala följsamheten hamnar mellan 12,5% och 83,3 %, vilket indikerar att det finns en relativt stor variation mellan hur väl kommunerna redovisar dessa upplysningar. Medelvärdet för följsamhetindexet hamnar på 47 % vilket är ett lågt resultat och indikerar att kommunerna i genomsnitt utelämnar mer än hälften av notupplysningarna gällande avsättningar. De första fem notupplysningarna redovisas emellertid lite bättre och det förekommer fall där samtliga fem upplysningar lämnats. Medelvärdet för dessa hamnar på 53,4%. De tre sista notupplysningar lämnas dock i mindre utsträckning och medelvärdet visar 35,7%. En del kommuner utelämnar de tre sista notupplysningarna helt.

Gällande den oberoende variabeln har 12 olika mått tagits fram för att täcka medieexponeringen på ett bra sätt. Den deskriptiva statistiken visar antalet träffar per söksträng samt hur spridd variabeln är. Flest artiklar finns för mediemåttet 3.1, högst medelvärde har emellertid mediemått 1.1. Samtliga mått visar upp en stor variation mellan högsta och minsta värdet och standardavvikelsen visar att det förekommer en del mått som avviker kraftigt från medelvärdet. Dessa mått kommer i vidare analyser tas i beaktning. Medelvärdet för de olika mediemåtten varierar mellan 65–1562 vilket visar att det finns en stor variation beroende på vilken kodsträng som använts.

Avsättningar per invånare varierar mellan 1 till 17 003 (tkr) och medelvärdet för hur mycket kommunerna avsatt hamnar på 1637 (tkr). Soliditeten uppvisar en stor variation mellan minimum -och maximumvärdet vilket i sin tur påverkat standardavvikelsen. Medelvärdet för soliditeten är 18,4 %. Skattekraften varierar mellan 314 991 som är det högsta värdet och 152 641 som är det minsta, medelvärdet för

skattekraften är 194 369. Den logaritmerade storleksvariabeln varierar mellan 3,39–5,98 med ett medelvärde på 4,36. Medelvärdet för antal underskott som kodats som en dummyvariabel visar 1,57. För länen presenteras hur många kommuner som tillhör respektive län samt hur stor andelen är procentuellt. Västra Götaland är länet med flest kommuner.

Även gällande kontrollvariablerna förekommer en del observationer som kraftigt avviker från medelvärdet. Således bör dessa tas i beaktande så att de inte har en för stor påverkan på resultatet i kommande analyser.

4.2 Bivariat korrelationsanalys

Nedan illustreras korrelationsmatrisen som undersöker om det förekommer något samband mellan de olika variablerna som ingår i studien. I den första korrelationsmatrisen har samtliga variabler presenterats och hänsyn för olika extremvärden har inte tagits. Detta för att redogöra för den totala data som samlats in. I korrelationsmatriser mäts om det förekommer ett linjärt samband mellan de olika variablerna, dock mäts sambandet endast för två variabler åt gången. Om korrelationskoefficienten är nära $-/+ 1$ innebär det att det finns ett starkt samband mellan variablerna. I de fall då korrelationen visar närmare 0 förekommer inget samband mellan variablerna (Körner & Wahlgren, 2015). I korrelationsmatriserna har länen exkluderats. Anledning till att de inte ingår i korrelationsmatrisen är för att den bivariata korrelationsanalysen inte möjliggör jämförelse med referenskategori och är därför inte relevant att inkludera här. Länen ingår dock i kommande regressionsanalyser alltså missas inga viktiga samband.

Tabell 3. korrelationsmatris 1

1. Följsamhet % 1-8	Följsamhet 1-8	Följsamhet 1-5	Följsamhet 6-8
2. Följsamhet % 1-5	0,893**		
3. Följsamhet % 6-8	0,551**	0,147*	
4. Mediemått 1.1	0,490**	0,448**	0,250**
5. Mediemått 1.2	0,478**	0,438**	0,244**
6. Mediemått 1.3	0,470**	0,435**	0,232**
7. Mediemått 2.1	0,484**	0,445**	0,245**
8. Mediemått 2.2	0,468**	0,426**	0,242**
9. Mediemått 2.3	0,480**	0,443**	0,245**
10. Mediemått 3.1	0,313**	0,248**	0,238**
11. Mediemått 3.2	0,316**	0,248**	0,239**
12. Mediemått 3.3	0,316**	0,246**	0,241**
13. Mediemått 4.1	0,425**	0,367**	0,248**
14. Mediemått 4.2	0,422**	0,367**	0,243**
15. Mediemått 4.3	0,433**	0,381**	0,247**
16. Stl. Avst.	0,218**	0,097	0,349**
17. Skattekraft	0,288**	0,277**	0,140*
18. Soliditet	0,180**	0,160*	0,108
19. log_invånare	0,569**	0,492**	0,310**
20. Antal underskott	-0,154*	-0,119	-0,125

Kommentar: * =korrelation signifikant på 5% ** =korrelation signifikant på 1 %

I den första korrelationsmatrisen har samtliga variabler förutom länen inkluderats. I de tre första kolumnerna presenteras korrelationen mellan de tre följsamhetsmåten samt de övriga variablerna. Det som inledningsvis går att utläsa av korrelationen är att det förekommer ett samband mellan de oberoende variablerna och följsamhetsmåten. På samtliga mått som mäter medieexponering förekommer ett signifikant samband. Styrkan på sambanden mellan de olika variablerna varierar dock. Det starkaste sambandet finns mellan

mediemåttet 1.1 och det totala följsamhetsmåttet. Korrelationen hamnar på 0,490 och visar alltså ett starkt samband. Utifrån korrelationsmatrisen går det även att se att korrelationen mellan de oberoende variablerna och följsamhetsmåten varierar mellan 0,232–0,490. Följsamhetsindexet 6–8 korrelerar inte lika starkt med de oberoende variablerna som de två övriga följsamhetsmåten gör. Tabellen visar emellertid att det finns positiva signifikanta korrelationer mellan kommunernas följsamhet och hur mycket medieexponeringen de utsätts för.

Gällande kontrollvariablerna förekommer positiva korrelationer för storleken på avsättningar som operationaliserats genom antalet invånare, 0,218 respektive 0,349 samt att de är signifikanta, dock inte på följsamhetsmåttet så utgår från de fem första upplysningarna. Soliditeten korrelerar med det totala följsamhetsmåttet och det disaggregerade följsamhetsmåttet 1–5, dock är korrelationerna ganska låga på 0,180 respektive 0,160. Värdena är signifikanta på 1% respektive 5%. skattekraften visar också en positivt signifikant korrelation med följsamhetsmåten och hamnar på 0,288 och 0,277. Gällande antalet underskott förekommer negativt signifikant korrelation men bara med det totala följsamhetsmåttet. Den logaritmerade storleksvariabeln är den variabel som visar på starkast samband med det totala följsamhetsmåttet och hamnar på 0,569, värdet är även signifikant.

Utifrån olika korrelationer som utförts framgår även att de oberoende variablerna samvarierar med varandra vilket innebär att de inte kan användas samtidigt i kommande regressionsanalyser. Detta eftersom de kommer uppvisa en stark samvariation och på så vis påverka resultatet. Efterföljande korrelationsmatris visar samma korrelationer dock med hänsyn taget till olika extremvärden.

Tabell 4. korrelationsmatris 2

1. Följsamhet % 1-8	Följsamhet 1-8	Följsamhet 1-5	Följsamhet 6-8
2. Följsamhet % 1-5	0,893**		
3. Följsamhet % 6-8	0,551**	0,147*	
4.Mediemått 1.1	0,403**	0,352**	0,211**
5.Mediemått 1.2	0,343**	0,287**	0,194*
6.Mediemått 1.3	0,397**	0,363**	0,186*
7.Mediemått 2.1	0,352**	0,300**	0,215**
8.Mediemått 2.2	0,298**	0,261**	0,150*
9.Mediemått 2.3	0,380**	0,325**	0,232**
10.Mediemått 3.1	0,244**	0,172*	0,215**
11.Mediemått 3.2	0,317**	0,228**	0,266**
12.Mediemått 3.3	0,381**	0,269**	0,325**
13.Mediemått 4.1	0,432**	0,360**	0,271**
14.Mediemått 4.2	0,417**	0,344**	0,265**
15.Mediemått 4.3	0,442**	0,369**	0,245**
16.Stl. Avst.	0,100	-0,029	0,336**
17.Skattekraft	0,249**	0,266**	0,059
18.Soliditet	0,128	0,083	0,134
19.log_invånare	0,569**	0,492**	0,310**
20.Antal underskott	-0,154*	-0,119	-0,125

Kommentar: * =korrelation signifikant på 5% ** =korrelation signifikant på 1 %

Den deskriptiva statistiken visade i ett tidigare skede att det finns en stor variation mellan flera av variablerna och att det förekommer en del extremmått. Korrelationen kan även påverkas av olika extremvärden vilket gör det relevant att utesluta dessa i olika test för att se om korrelationen blir annorlunda utan olika extremvärden (Körner & Wahlgren, 2015). I den korrelationsmatrisen som finns i

tabell 4 har alltså extremvärdena exkluderats för att visa hur korrelationen påverkas utan dessa.

Matrisen visar att det finns fortsatt signifikanta korrelationer mellan de oberoende variablerna och följsamhetsmått. Dock har styrkan avtagit vilket kan ses på nästan samtliga mått. Den totala följsamheten 1–8 visar signifikanta korrelationer med de oberoende variablerna på 0,244–0,442 vilket är fortsatt relativt starka korrelationer. Följsamhetsmålet 1–5 har även de minskat i styrka men är fortsatt signifikant och korrelerar med de oberoende variablerna mellan 0,221–0,373. Korrelationen mellan det sista disaggregerade följsamhetsmålet 6–8 och de oberoende variablerna minskar mest när olika extremmått exkluderas. Dock finns fortsatt signifikanta korrelationer 0,150–0,325. Mediemåtten har alltså signifikanta positiva korrelationer med de olika följsamhetindexen även när extremvärden exkluderas.

Kontrollvariablerna påverkas också när extremvärden exkluderas från korrelationen, exempelvis minskar korrelationen mellan soliditet och följsamhetsmått och är inte längre signifikant. Det samma gäller avsättningarna per invånare som bara visar en signifikant korrelation med det sista följsamhetsmålet 0,336. Skattekraften visar signifikanta korrelation med det totala följsamhetsindexet och det som är disaggregerat till 1–5, dessa korrelationer är 0,249 respektive 0,266. Den kontrollvariabel som korrelerar starkast är fortsatt storlek, variabeln korrelerar med samtliga mått och är signifikant, det högsta värdet är 0,569. Värt att tillägga är att variabeln är logaritmerad alltså finns inga extremvärden för denna variabel. Storleksvariabeln samvarierar med övriga variabler både med kontrollvariablerna och de oberoende variablerna. Detta kan i kommande regressionsanalyser skapa multikollinearitetsproblem.

Sammanfattningsvis indikerar resultatet att de oberoende variablerna visar positiva och signifikanta korrelationer med följsamheten. Medieexponeringen tycks påverka redovisningskvaliteten samt att korrelationen även är starka när olika extremmått exkluderats.

4.3 Multipel regressionsanalys

En multipel regressionsanalys visar hur den oberoende variabeln påverkar den beroende samtidigt som kontrollvariabler kan inkluderas i analysen. Styrkan med denna analys är att flera variabler hanteras på samma gång. Den beroende variabeln ses som en funktion av flera olika variabler (Djurfeldt & Barmark, 2009).

Som tidigare nämnts är det av vikt att det inte förekommer samvariation mellan de olika oberoende variablerna eftersom det kan påverka modellens förklaringskraft. Vidare blir det även svårare att påvisa variablernas bidrag till variansen i den beroende variabeln (Djurfeldt & Barmark, 2009). Eftersom tidigare korrelationsmatris visat att det finns en kraftig samvariation mellan de olika måtten för medieexponering kan dessa inte användas tillsammans i den multipla regressionsanalysen. Av den anledningen kommer flera olika modeller presenteras där olika mått på medieexponering förekommer. Två olika huvudtabeller presenteras i analysen. Vidare presenteras även en alternativ tabell där andra mediemått har använts.

4.3.1 Huvudtabeller regressionsanalys

I Tabell 5 presenteras mediemått 1.1, 2.1, 3.1 och 4.1 samt alla kontrollvariabler som ingår i studien. För varje mediemått presenteras en enskild regressionsanalys med samtliga kontrollvariabler. I samtliga modeller som presenteras har det totala måttet på följsamhet använts samt att olika extremvärden har exkluderats för att inte påverka analysens resultat.

Tabell 5 Regressionsresultat									
	Modell 1		Modell 2		Modell 3		Modell 4		
	B	(SE) B	B	(SE) B	B	(SE) B	B	(SE) B	
Konstant	-64,86		-69,21		-56,92		-25,48		
Mediemått 1.1	0,003	0,003							
Mediemått 2.1			0,001	0,004					
Mediemått 3.1					0,076	0,56			
Mediemått 4.1							0,031*	0,015	
Kontrollvariabler									
Antal underskott	-0,33	1,26	-0,30	1,25	-0,61	-0,05	-0,62	1,27	
stl. Avst.	0,002†	0,00	0,002†	0,001	0,002†	0,14	0,002†	0,001	
Skattekraft	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,003	0,00	0,00	
Soliditet	0,01	0,07	0,013	0,07	-0,01	-0,01	0,032	0,068	
log_invånare	25,42**	6,93	27,48**	6,38	23,59**	6,44	18,98**	7,07	
Kronoberg	-5,02	4,97	-4,60	4,96	-4,11	4,95	-4,53	4,88	
Västmanland	-14,47*	6,26	-15,2*	6,28	-14,74*	6,21	-15,54*	6,15	
Norrbottn	7,46	6,36	7,97	6,11	5,62	6,34	4,96	6,92	
Värmland	-4,89	4,40	-5,17	4,39	-4,64	4,38	-6,01	4,36	
Örebro	3,95	5,67	4,04	5,66	3,13	6,15	3,41	5,56	
Dalarna	-7,50	8,58	-0,70	7,11	-1,58	7,10	-3,81	7,15	
Västerbotten	-2,96	5,77	-3,05	5,75	-3,24	5,73	-5,46	5,83	
Skåne	-4,45	4,25	-3,58	4,15	-3,27	3,99	-4,71	3,93	
Stockholm	-13,56	8,58	-14,22	8,63	-14,02	8,53	-12,94	8,45	
Östergötland	-0,23	5,10	0,59	5,21	-0,08	4,98	-0,93	4,97	
Jämtland	4,57	5,40	5,15	5,33	4,26	5,30	3,84	5,94	
Jönköping	-0,37	5,03	0,52	4,68	-0,67	4,63	-1,70	4,61	
Kalmar	8,95	6,58	9,84	6,33	10,82	5,49	7,80	5,68	
Uppsala	-2,58	7,04	-3,66	7,10	-1,87	7,01	-2,00	6,89	
Södermanland	0,50	6,08	0,31	6,09	0,44	6,04	-0,40	6,00	
Halland	-2,49	8,70	-1,23	8,67	-3,08	8,42	-1,97	8,28	
Gävleborg	-6,03	6,67	-6,56	6,67	-6,09	6,63	-7,10	6,56	
Blekinge	-3,89	12,51	-1,52	12,27	-2,93	11,73	-4,45	11,66	
Västernorrland	2,31	6,30	2,95	6,08	-0,07	6,81	-0,82	6,78	
Högsta VIF-värde	3,329		2,816		2,258		2,895		
R ² -värde	0,412		0,380		0,408		0,426		
Justerat R ² -värde	0,284		0,222		0,255		0,276		
F-värde	3,212**		2,404**		2,675**		2,846**		
N	182		184		179		181		
Kommentar: Beroende variabel not. upplysningar 1-8 ** signifikant på 1%, *signifikant på 5 %, † signifikant på 10%									

I tabell 5 redovisas sammanlagt 4 olika regressionsanalyser. I varje regression ingår olika oberoende variabler som är olika mått på medieexponering. I övrigt ingår samma kontrollvariabler i alla 4 regressionsanalyser.

I regressionsanalysen är dels det justerade R²-värdet av vikt eftersom det förklarar hur stor del av variationen i följsamhetsindexet som kan förklaras av de oberoende variablerna och kontrollvariablerna (Djurfeldt et al., 2018). Utifrån resultaten i tabell 5 hamnar det justerade R²-värdet mellan 0,284 och 0,222 vilket innebär att variationen i den beroende variabeln kan förklaras mellan 28,4 % 22,2 % av de olika modellerna. Bäst förklaringsgrad har regressionsanalysen där mediemått 1.1 ingår. För att vara säker på att slumpen inte orsakat resultatet är det viktigt att signifikansen är tillräckligt låg. För samtliga modeller hamnar signifikansvärdet på 0,000 vilket gör att man med god säkerhet kan hävda att det inte är slumpen som orsakat resultatet (Djurfeldt & Barmark, 2009). F-värdet förklarar variansen i den oberoende variabeln och även här är signifikansen viktig, eftersom samtliga F-värden är signifikant kan man gå vidare och analysera vilka variabler som faktiskt påverkar följsamheten (Djurfeldt et al., 2018). B-koefficienten visar vad som händer med den beroende variabeln när ett steg tas på den oberoende variabeln eller kontrollvariabeln. Detta resultat är viktigt eftersom det visar vilken effekt de oberoende eller kontrollvariablerna har på den beroende variabeln (Sundell 2010). Dessa värden kommer dock diskuteras i ett senare skede för respektive variabel.

De fyra olika mediemått som använts i regressionsanalysen visar en positiv påverkan i samtliga regressionsanalyser i tabell 5, emellertid är endast mediemåttet 4.1 signifikant på en 5 % nivå. B-koefficienten för de oberoende variablerna varierar mellan 0,001–0,076 vilket innebär att för varje artikel påverkas följsamheten med respektive siffror.

Kontrollvariabeln för storlek som även har logaritmerats visar en positiv påverkan på följsamhetsmåttet samt att variabeln är signifikant i samtliga regressionsanalyser. Detta indikerar att invånarantalet

som även är storleksmättet har en positiv påverkan på kommunernas följsamhet. Även storleken på avsättningar visar ett positivt samband samt att värdet är måttligt signifikant på 10 %, detta gäller för samtliga regressionsanalyser i tabell 5. Gällande länen har Västmanland ett negativt samband med följsamheten och är signifikant på 5%. Soliditeten och skattekraften visar väldigt låga samband i regressionsanalysen och resultateten är inte signifikanta, således tycks dessa variabler inte ha någon påverkan på redovisningen. Utifrån tabell 5 förekommer ett negativt samband mellan antal underskott och följsamheten, alltså att färre underskott har en positiv inverkan på redovisningen, emellertid är resultatet inte signifikant.

Ett problem med regressionsanalyserna är att det förekommer en samvariation mellan vissa variabler och det högsta VIF-värdet för varje regression hamnar mellan 3,329 och 2,258 vilket indikerar att det förekommer en viss multikollinearitet. Detta kommer justeras i nästkommande regressionsanalys.

Tabell 6 Regressionsresultat								
	Modell 5		Modell 6		Modell 7		Modell 8	
	B	(SE) B	B	(SE) B	B	(SE) B	B	(SE) B
Konstant	11,12		15,36		9,81		18,22	
Mediemått 1.1	0,010**	0,003						
Mediemått 2.1			0,009**	0,003				
Mediemått 3.1					0,034**	0,009		
Mediemått 4.1							0,047**	0,010
Kontrollvariabler								
Antal underskott	-1,21	1,16	-1,52	-0,11	-1,36	1,16	-1,23	1,20
stl. Avst.	0,002*	0,00	0,002†	0,16	0,002*	0,001	0,002*	0,001
Skattekraft	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00
Soliditet	0,03	0,07	0,03	0,04	0,006	0,07	0,04	0,07
Kronoberg	-4,37	4,87	-4,63	5,04	-3,86	4,84	-2,25	4,81
Västmanland	-10,63†	6,11	-7,44	5,67	-10,79†	6,07	-12,23*	6,04
Norrbottn	3,51	6,13	6,60	6,26	4,04	6,88	3,74	6,82
Värmland	-3,67	4,28	-4,74	4,40	-3,85	4,25	-4,76	4,25
Örebro	3,90	5,56	3,34	5,75	4,49	5,52	5,11	5,49
Dalarna	-7,18	8,53	2,25	7,23	-6,81	8,46	-1,76	7,04
Västerbotten	-10,45†	5,36	-9,99†	5,59	-11,04*	5,31	-11,73*	5,24
Skåne	-5,81	3,84	-4,92	3,93	-5,22	3,93	-2,44	3,68
Stockholm	-9,19*	4,65	-7,58	4,79	-11,19*	4,89	-10,75*	4,89
Östergötland	-6,53	4,56	-8,24*	4,77	-7,63†	4,55	-3,87	4,78
Jämtland	1,78	5,26	2,41	5,42	2,24	4,87	1,81	5,74
Jönköping	-2,51	4,56	0,71	4,42	0,71	4,59	0,46	4,26
Kalmar	2,69	6,24	3,09	6,34	5,65	5,77	6,79	5,48
Uppsala	1,58	6,07	4,08	6,30	-0,18	6,04	2,06	5,98
Södermanland	1,87	5,49	2,51	5,67	1,68	5,45	0,08	5,98
Halland	-1,53	7,14	-0,28	7,34	1,79	6,94	0,56	6,96
Gävleborg	-4,31	5,94	-2,40	6,14	-3,26	5,91	-6,20	5,93
Blekinge	-6,83	8,63	-8,39	9,14	-5,61	7,33	-5,57	8,41
Västernorrland	3,95	5,59	8,07	5,25	4,98	5,23	0,42	6,62
Högsta VIF-värde	1,615		1,625		1,655		1,560	
R ² -värde	0,355		0,310		0,386		0,380	
Justerat R ² -värde	0,221		0,172		0,258		0,249	
F-värde	2,641**		2,249**		3,018**		2,910**	
N	182		184		179		181	
Kommentar: Beroende variabel not. upplysningar 1-8 ** signifikant på 1%, *signifikant på 5 %, † signifikant på 10%								

I tabell 6 används samma mått som i tidigare tabell, skillnaden är att log invånare exkluderats eftersom den variabeln visat störst VIF-värde i samtliga regressionsanalyser i tabell 5. Jämfört med tidigare tabell minskar R2 värdet för 3 av modellerna men ökar i den regressionsanalys där mediemåttet 3.1 använts. Modellerna ger dock fortsatt relativt hög förklaringsgrad och det justerade R2-värdet visar mellan 25,8 % och 17,2%. Dessa förklaringsvärden kan tyckas vara låga men inom samhällsvetenskaplig forskning är höga förklaringsvärden ovanliga. I tidigare studier som förklarar avvikelser från redovisningsreglering är det vanligt med en förklaringsgrad på runt 15–20 % (se exempelvis Da Costa Carvalho et al, 2007; Laswad et al., 2006). Det förekommer även exempel där R2 värdet hamnat på strax över 5 % (se exempelvis Falkman & Tagesson, 2008). I föreliggande studie är R2 värdet i linje med tidigare forskning på runt 20 %, i vissa av studiens modeller är R2 värdet högre än så. Regressionsanalyserna är även signifikant vilket gör att man kan påstå att det inte slumpen som har orsakat resultatet, F-värdet varierar mellan 3,018–2,249.

Ytterligare en relevant skillnad mellan tabell 5 och 6 är att flera av variablerna har ett signifikant samband i tabell 6. De olika mediemått har samtliga en positiv påverkan på följsamheten och samtliga oberoende variabler är signifikanta på 1 % nivå. Således framkommer det att medieexponeringen har en positiv påverkan på redovisningen samt att resultatet är signifikant och inte är orsakat av slumpen. Storleken på avsättningar visar utifrån regressionsanalyserna en positiv påverkan på redovisningen, dock är signifikansen måttlig på 10%. I regressionsanalysen framkommer även att fler län har ett signifikant samband med följsamheten jämfört med tidigare tabell. Västmanland, Stockholm och Västerbotten visar utifrån regressionsanalysen ett negativt samband med följsamheten, de flesta av måtten är signifikanta på 5 % nivå. Skattekraften och soliditeten visar fortsatt inga signifikanta samband med följsamheten, skattekraftens b-koefficient hamnar på 0,00 således finns inget samband med följsamheten. Antalet

underskott visar även i denna tabell ett negativt samband med följsamheten, resultatet har även ökat och är starkare men variabeln är fortsatt ickesignifikant.

Samtliga VIF-värden hamnar under 2 vilket är en tydlig indikation på att variablerna som ingår i modellen inte samvarierar, det högsta VIF-värdet i tabell 6 är 1,655. Sammantaget förklarar modellen en stor del av variationen i den beroende variabeln samtidigt som modellen är signifikant. Tabellen är bättre eftersom det inte förekommer multi-kollinearitetsproblem samt att R²-värdena fortsatt ger en hög förklaringsgrad.

4.3.2 Alternativ regressionsanalys

I denna tabell presenteras fyra olika regressionsmodeller för fyra andra mått på medieexponering. I tabell 7 presenteras mediemått 1.3, 2.3, 3.3 och 4.3 vilka visar en annan tidsperiod av medieexponeringen. Utifrån tidigare regressionsmodeller kommer log invånare att exkluderas för att minska samvariationen mellan de olika variablerna.

Tabell 7 Regressionsresultat								
	Modell 9		Modell 10		Modell 11		Modell 12	
	B	(SE) B	B	(SE) B	B	(SE) B	B	(SE) B
Konstant	9,81		16,30		19,52		13,95	
Mediemått 1.3	0,034**	0,009						
Mediemått 2.3			0,054**	0,013				
Mediemått 3.3					0,055**	0,166		
Mediemått 4.3							0,098**	0,021
Kontrollvariabler								
Antal underskott	-1,360	1,161	-1,513	1,158	-1,422	1,20	-1,45	1,13
Stl. Avst.	0,002*	0,001	0,002†	0,001	0,002†	0,001	0,002*	0,001
Skattekraft	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Soliditet	0,006	0,066	0,025	0,064	-0,03	0,07	0,02	0,06
Kronoberg	-3,86	4,84	-4,90	4,87	-1,37	4,88	-0,92	4,53
Västmanland	-10,79†	6,07	-7,04	5,47	-8,15	6,13	-11,47†	6,04
Norrbottn	4,04	6,88	4,83	6,06	5,58	6,15	7,34	6,00
Värmland	-3,85	4,25	-4,86	4,25	-2,32	4,31	-3,87	4,05
Örebro	4,49	5,52	3,37	5,54	4,23	6,13	4,70	5,49
Dalarna	-6,81	8,46	2,19	6,98	0,94	6,25	0,06	6,95
Västerbotten	-11,04*	5,31	-9,04	5,40	-9,6†	5,40	-12,76*	5,24
Skåne	-5,22	3,93	-4,41	3,87	-0,02	3,62	-1,88	3,46
Stockholm	-11,19*	4,89	-10,05*	4,64	-10,17*	5,09	-11,02*	4,60
Östergötland	-7,63†	4,55	-8,90†	4,60	-2,51	4,59	-5,60	4,48
Jämtland	2,24	4,87	3,49	5,23	3,89	5,25	0,78	4,87
Jönköping	0,71	4,59	1,73	4,20	2,96	4,29	2,38	4,14
Kalmar	5,65	5,77	2,69	6,86	8,28	6,02	9,10†	5,08
Uppsala	-0,18	6,04	3,64	6,06	2,97	6,07	2,04	6,00
Södermanland	1,68	5,45	3,37	5,49	3,03	6,07	-0,34	5,06
Halland	1,79	6,94	-0,47	7,03	2,47	7,04	3,62	6,87
Gävleborg	-3,26	5,91	-1,52	5,95	-3,35	5,98	-4,43	5,86
Blekinge	-5,61	7,33	-5,06	7,21	5,58	11,57	0,00	6,91
Västernorrland	4,98	5,23	8,31	5,04	5,28	8,50	3,50	5,44
Högsta VIF-värde	1,586		1,541		1,559		1,535	
R ² -värde	-1,360		0,345		0,309		0,380	
Justerat R ² -värde	0,002*		0,212		0,164		0,268	
F-värde	0,00		2,607**		2,124**		3,397**	
N	0,006		180		177		181	
Kommentar: Beroende variabel not. upplysningar 1-8 ** signifikant på 1%, *signifikant på 5 %, † signifikant på 10%								

I tabell 7 presenteras andra oberoende variabler för att jämföra om tidsperioden under vilken medieexponering mätts har någon påverkan på följsamheten. Det justerade R²-värdet varierar mellan 26,8 % och 16,4% vilket indikerar att modellerna även med andra variabler för medieexponering har en relativt hög förklaringsgrad på variationen i följsamheten. Modellerna är även signifikanta på 1 % samt att F-värdet hamnar på mellan 3,397–2,124 alltså skiljer resultatet inte särskilt mycket från de tidigare regressionsanalyserna där andra massmediemått använts. Massmediemåtten som använts i tabell 7 är även signifikant på under 1 % och visar att det finns ett positivt samband mellan medieexponering och kommunernas följsamhet. Resultatet i tabellen visar även att storleken på avsättningarna påverka redovisningen positivt, alltså att ju större avsättningar kommunen gör desto bättre följsamhet gällande redovisningsreglering. I två av modellerna har Västmanland ett negativt samband med följsamhetsmättet och är måttligt signifikant på 10%. Även Västerbotten och Stockholm visar ett negativt samband enligt regressionsmodellerna och är signifikanta på 5% i de flesta modellerna. Skattekraften visar fortsatt samma resultat som tidigare regressionsanalyser och resultatet är ickesignifikant. Detsamma gäller soliditeten som utifrån regressionsanalyserna visar både positiva och negativa värden, resultatet är dock fortsatt ickesignifikant. Dessa variabler har således ingen påverkan på kommunernas följsamhet enligt regressionsmodellen. Antal underskott tycks utifrån regressionsmodellerna ha en negativ påverkan på följsamheten, resultatet är dock fortsatt ickesignifikant i likhet med de övriga tabellerna.

4.3.3 Kompletterande analys

Den beroende variabeln som är ett mått på kommunernas följsamhet har även disaggregerats till två andra mått. Det första disaggregerade måttet består av de fem första notupplysningarna, och det andra disaggregerade måttet består av de tre sista notupplysningarna. Dessa mått har använts i ytterligare regressionsmodeller för att kontrollera

om det finns några skillnader. Regressionsmodellerna visar att det inte förekommer någon större skillnad utan det finns fortsatt starka samband mellan studiens mediemått och följsamheten. Båda regressionsanalyserna visas även signifikanta samband och att modellerna ger liknande justerat R² värde som när det totala följsamhetsmättet använts. Detta stärker studiens resonemang att medieexponeringen påverkar följsamheten. Dessa tabeller presenteras dock som bilagor.

Eftersom måtten på massmedial exponering visat en stor spridning och variation mellan kommunerna finns anledning att logaritmera variabeln. Argumentet för att logaritmera variabler är att de blir normalfördelade och att variabeln blir mer kompakt (Djurfeldt & Barmark, 2009). Detta i sin tur eliminerar olika extremvärden. Olika regressionsanalyser har även utförts där mediemått logaritmerats, emellertid har dessa inte visat några större skillnader. Modellerna är fortsatt signifikanta och mediemåtten påverkar fortsatt redovisningskvaliteten. Modellernas förklaringsgrad är lite högre än när mediemåtten inte är logaritmerade. Även dessa presenteras som bilagor.

5. Tolkning av resultat

Som tidigare poängterats undersöker denna uppsats om medieexponering påverkar redovisningskvaliteten i den svenska kommunsektorn. Utifrån de två korrelationsmatriserna samt regressionsanalyserna förekommer flera resultat som stärker antagandet att ökad medieexponering påverkar redovisningskvaliteten positivt. Korrelationerna visar att det både med och utan extremvärden finns positivt signifikanta korrelationer mellan måtten för medieexponering och följsamhetsmåtten. Korrelationerna är emellertid starkare med extremvärden. Mediemått 1.1 och mediemått 2.1 är de söksträngar som uppvisar den starkaste korrelationen men även de övriga mediemåtten visar positiva och signifikanta korrelationer. Utifrån regressionsmodellerna visar de olika måtten på medieexponering en positiv inverkan på redovisningen. I de två huvudmodellerna har samtliga mediemått ett positivt B-värde vilket betyder att när medieexponeringen ökar så ökar även följsamheten med respektive siffror. Däremot är bara ett mediemått signifikant i tabell 5 där den logaritmerade variabeln för invånare ingår. Övriga modeller visar samtliga ett positivt samband som är signifikant på under 1 %.

Eftersom samtliga nyckelbegrepp som använts i operationaliseringen av mediemåtten visat ett positivt samband är det svårt att dra slutsatsen om vilket mått som förklarar skillnaderna i redovisningskvaliteten bäst. Modellen som visar bäst förklaringsgrad återfinns i tabell 7, och är mediemått 4.3. Det justerade R²-värdet hamnar på 26,8 %. I denna kodsträng används skattepengar och skattemedel. Emellertid visar även övriga mediemått förklaringsvärden på runt 20%. Således kan man konstatera att de kodsträngar som valts för att operationalisera medieexponeringen samtliga visar starka förklaringsvärden.

Utifrån institutionell teori kan detta tolkas som att kommunerna vill svara på de förväntningar som olika intressenter ställer samt visa sig vara legitima. Mycket tyder på att medierna verkar som en form av institutionell press som påverkar kommunernas redovisning (Carpenter & Feroz, 2001; DiMaggio & Powell, 1983). Utifrån ett agentteoretiskt perspektiv kan snarare övervakningen kännas mer påtaglig när media skriver mer om kommunerna. Således blir det viktigare att upprätthålla sin del av kontraktet och uppvisa en bättre redovisning (Mack & Ryan, 2007; Zimmerman, 1977). Detta för att uppfattas som legitima gentemot medborgare och intressenter.

5.1.1 Mediemått 1

Utifrån regressionsanalysen där log invånare exkluderats finns det ett positivt samband mellan mediemått 1 och följsamheten, B-koefficienten hamnar på 0,010 samt att värdet är signifikant, detta betyder att om medieexponeringen ökar så ökar även följsamheten. Emellertid är värdet ganska lågt vilket innebär att medieexponeringen måste öka förhållandevis mycket för att det skall ha någon effekt på redovisningen. I den alternativa regressionsanalysen där mediemått 1.3 ingår visas också ett positivt samband och medieexponeringen har en signifikant påverkan på följsamheten. B-koefficienten hamnar på 0,034. Eftersom mediemått 1.3 utgår från en kortare tidsperiod förekommer mindre artiklar vilket gör att b-koefficienten blir lite högre. Viktigt att tillägga är att mediemåttet 1.1 inte är signifikant när samtliga variabler inkluderas i analysen måttet är dock positivt på (0,003).

5.1.2 Mediemått 2

I likhet med föregående mått visas ett ickesignifikant men positivt samband mellan medieexponering och följsamhet när samtliga variabler inkluderas i analysen. Desto starkare blir sambandet när log invånare exkluderas, då är mediemått 2.1 signifikant på under 1%. B-koefficienten i regressionsanalysen för mediemått 2.1 är 0,009 och

indikerar att följsamheten ökar när medieexponeringen ökar. I den alternativa modellen där mediemåttet 2.3 använts visas liknande resultat och medieexponeringen har en positiv påverkan på följsamheten med 0,054. Måttet är även signifikant vilket indikerar att det inte är slumpen som orsakat resultatet.

5.1.3 Mediemått 3

Det tredje mediemåttet visar utifrån regressionsanalysen ett liknande resultat. I tabell 5 där samtliga variabler ingår är mediemått 3.1 inte signifikant men har en positiv inverkan på följsamheten. Måttet blir dock signifikant på under 1 % när invånarvariabeln exkluderas (se tabell 6). Variabelns värde hamnar då på 0,076 och indikerar att det finns ett positivt samband mellan mediemåttet och redovisningen. I den alternativa modellen framgår liknande resultat, det andra mediemåttet 3.3 har också ett positivt samband med följsamheten och hamnar på 0,550. Måttet är signifikant på under 1 %.

5.1.4 Mediemått 4

Detta mått skiljer sig från de övriga eftersom mediemåttet 4.3 även har ett signifikant positivt samband när samtliga variabler inkluderas. I tabell 5 där samtliga variabler i studien ingår visas ett positivt samband för mediemått 4.1 på 0,031. I tabell 6 visar regressionsanalysen ett ännu starkare samband när storleksvariabeln exkluderas, B-värdet hamnar då på 0,047 och är signifikant på 1 %. I den alternativa modellen där ett annat tidsintervall används hamnar mediemått 4.3 på 0,098. Värdet är även signifikant alltså är det säkerställt att inte slumpen påverkat resultatet.

Sammanfattningsvis påverkar alla mediemått följsamheten positivt, tre av fyra mått visar dock ett ickesignifikant samband när samtliga variabler inkluderas i regressionsanalysen. Detta kan förklaras av det skapas multikollinearitet mellan log invånare och de övriga variablerna. Samvariationen gör det svårare att etablera statistisk

signifikans för en variabel och kan påverka en modellers förklaringskraft vilket gör det svårare att påvisa samband (Djurfeldt & Barmark, 2009). När log invånare exkluderats visar emellertid samtliga regressionsanalyser att det finns ett positivt samband mellan medieexponeringen och följsamheten. Samtliga värden är även signifikanta. Således går det att påstå att ökad medieexponering har en positiv påverkan på redovisningskvaliteten. Utifrån detta accepteras hypotesen som lyder: H1 Det finns ett positivt samband mellan medieexponering och redovisningskvaliteten.

5.1.5 Övriga kontrollvariabler

Storlek har mätts utifrån antalet invånare per kommun vilket förekommer i tidigare studier där storleksvariabeln använts (Falkman & Tagesson, 2008; Haraldsson & Tagesson, 2014; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Utifrån regressionsanalyserna i tabell 5 där denna variabeln ingår visas ett positivt samband för samtliga modeller som ingår i tabellen. Måttet är även signifikant på under 1 %. Detta visar att det finns ett positivt samband samt att större kommuner överlag redovisar notupplysningarna för avsättningar bättre. Problemet med variabeln är att den samvariera med övriga vilket stärker argumentet att det är ett indirekt mått som fångar flera olika påverkansfaktorer. Variabeln samvarierar inte bara med de oberoende variablerna utan också med kontrollvariablerna. Det är av den anledningen som variabeln exkluderats i flertalet modeller.

I regressionsanalysen testat även om storleken på avsättningar har någon påverkan på redovisningskvaliteten. Utifrån teoretiska antaganden kan storleken på en post leda till mer institutionell press att följa redovisningsreglering (DiMaggio & Powell, 1983) Storleken på avsättningarna som operationaliserats genom antalet invånare har i samtliga regressionsanalyser visat ett positivt samband med följsamheten. Detta indikerar att storleken på avsättningar påverkar redovisningskvaliteten positivt, alltså ju större posten är desto bättre

redovisas notupplysningarna. I samtliga regressionsanalyser uppvisar storleken på avsättningar ett positivt signifikant värde, signifikansen varierar mellan 5 % och 10% nivån men eftersom resultatet är genomgående tyder mycket på att storleken på avsättningarna påverkar redovisningen. B-koefficienten hamnar på 0,002 men eftersom avsättningarna mäts i tkr är detta värde relativt högt.

Utifrån regressionsanalysen framkommer att antal underskott har en negativ påverkan på följsamheten, alltså att följsamheten blir bättre när antalet underskott är färre. Ingen av regressionsanalyser visar dock ett signifikant samband alltså kan inga generella slutsatser dras gällande variabeln. Tidigare diskuterades att årets resultat utifrån institutionell teori både kan ha en positiv och negativ effekt på redovisningen, i detta fall visas att kommuner med färre underskott är bättre på att följa redovisningsreglering, Detta kan dels förklaras utifrån att god ekonomi leder till bättre redovisning eftersom det blir enklare att följa lagar och normering (Da Costa Carvalho et al., 2007). Det går dock inte att dra några generella slutsatser utifrån resultatet men det finns en indikation på att färre antal underskott kan påverka följsamheten positivt.

Skattekraft och finansiell ställning visar sig utifrån regressionsresultaten inte ha någon påverkan på redovisningen. För skattekraft visar resultatet ur samtliga regressionsanalyser att b-koefficienten hamnar på 0. Således har skattekraften ingen påverkan på redovisningskvaliteten. Finansiell ställning som mätts utifrån soliditeten visar inte heller något samband med redovisningskvaliteten. B-koefficienten för denna variabel uppvisar både positiva och negativa samband samt att värdet är lågt i samtliga regressionsresultat. Inget av resultaten är signifikanta alltså går det att dra slutsatsen att den finansiella ställningen (soliditet) inte har någon påverkan på redovisningskvaliteten.

Den sista kontrollvariabeln som studien kontrollerat för är länstillhörighet och utifrån regressionsresultatet tycks denna faktor påverka hur väl kommunerna följer redovisningsregleringen. I den

regressionsanalys där samtliga variabler är inkluderade (se tabell 5) har Västmanland ett negativt signifikant samband med redovisningen. Desto fler län får ett signifikant samband med följsamheten i tabell 6. I dessa regressionsmodeller har Västmanland, Östergötland, Västerbotten och Stockholm signifikanta samband med redovisningen. Signifikansnivån varierar emellertid mellan 5 % och 10%. Samtliga 4 län har ett negativt samband med följsamheten och b-koefficienten för de olika länen varierar mellan -12,23 – -7,63. Eftersom flera av länen visar ett signifikant samband är resultatet statistiskt säkerställt alltså finns det en skillnad i redovisningskvaliteten mellan länen.

6. Slutsatser

Utgångspunkten och syftet med denna studien har varit att förfina storleksvariabeln samt skapa ett mer direkt mått på vad som påverkar redovisningskvaliteten. Antagandet att utgå från medieexponering grundades i en kritik mot storleksvariabeln eftersom variabeln kan ses som en dålig proxy och ett indirekt mått. Den tidigare forskningen där storleksvariabel använts har även visat på olika resultat (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Det förekommer exempelvis studier som visar positiva, negativa och ickesignifikanta resultat (se exempelvis Falkman & Tagesson, 2008; da Costa Carvalho et al., 2007; Steccolini et al., 2008). Utgångspunkten blev istället media och dess bevakning eftersom detta är ett mer direkt mått samt bättre test av teorin. I tidigare studier har media och dess bevakning inkluderats i storleksvariabeln utan att mäta dess påverkan vilket stärker antagandet att media har en inverkan på redovisningskvaliteten (se Falkman & Tagesson, 2008; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Medias inverkan har därefter hänförs utifrån både institutionell teori och agentteorin. Teorierna användes i ett elektiskt tillvägagångssätt där argument från båda teorierna härleddes för att komma fram till samma hypotes.

Utifrån studiens resultat framkommer att de oberoende variabelna som mått på massmedial exponering har ett positivt samband med redovisningskvaliteten. Tidigare internationella studier som undersökt om massmedia har någon inverkan på redovisningskvalitet har även de kommit fram till att det finns ett positivt samband (Laswad et al., 2006; Gandia 2008). I den teoretiska referensramen lyftes flertalet antagande om varför media kan påverka redovisningskvaliteten. Utifrån institutionell teori handlar det främst om att

medierna skapar press på kommunerna att redovisa i enlighet med lagstiftning och rekommendationer (Falkman & Tagesson, 2008). Medierna når även ut till många intressenter vilket gör att den institutionella pressen kan komma från olika håll. Genom medias bevakning kan både kommuninvånarna och staten ta del av information som skapar press på kommunerna (Ingram, 1984). Mediabevakningen kan även medföra en form av normativ press, alltså att ekonomer och revisorer kräver en bättre redovisning (Falkman & Tagesson, 2008). Utifrån institutionell teori kan resultatet förstås som att medierna skapar en tvingande och normativ press på kommunerna att redovisa i enlighet med lagstiftning och normering. Anledningen till varför kommunerna vill svara på den institutionella pressen är för att framstå som legitima samt för att politikerna skall bli omvalda (Chan, 2003).

Agentteorin belyser istället agent-principal relationen som finns inom flera nivåer i kommunsektorn (Donatella, 2016). Medieexponeringens roll utifrån agentteorin handlar snarare om att mildra informationsasymmetrin som föreligger mellan kommuninvånarna och kommunen (Zimmerman, 1977). Även staten är en viktig intressent som genom medias bevakning kan få bättre insyn i den kommunala verksamheten. Medias roll som intermediär minskar marginalkostnaderna för olika intressenter att bli informerade. Eftersom det finns en begränsad nytta för intressenter att informera sig om kommunernas redovisning kan medierna skapa en mellanhand som överbryggat dessa problem (Mack & Ryan, 2007; Watts & Zimmerman, 1986). Med hjälp av medias bevakning skapas ett enklare kontrollinstrument för olika intressenter (principalen) att kontrollera kommunen (agent) (Zimmerman, 1977).

Gällande den finansiella redovisningen finns även viktiga politiska incitament kopplade och politikerna anses röstmaximera för att bli omvalda. Kommunikationen via media blir således viktig för kommunpolitikerna (Zimmerman, 1977). Mediernas informations-spridning är därför grundläggande för att kommunerna skall uppfattas som legitima.

Utifrån agentteorin kan resultat förstås som att mediebevakningen skapar en mellanhand som gör det enklare för kommuninvånarna att kontrollera kommunen (Donatella, 2016). Mediebevakningen gör även mer information tillgänglig för olika intressenter. Således mildras informationsasymmetrin som föreligger mellan olika intressenter och kommunen (Mack & Ryan, 2007). Studiens resultat kan således förstås utifrån både institutionell teori och agentteori. Båda teoriernas antagande förklarar varför medieexponering påverkat redovisningskvaliteten positivt.

För att återkoppla till studiens forskningsfråga om media har en inverkan på kommunernas redovisningskvalitet finns det mycket som tyder på att ökad medieexponering påverkar redovisningskvaliteten i den svenska kommunsektor. Studien resultat visar att det föreligger ett positivt samband samt att resultat är signifikant i de flesta regressionsmodeller. Studien utmärker sig eftersom tidigare studier i svensk kontext inte undersökt vilken inverkan som medieexponering har. Studien har även gått ett steg längre samt bidragit med ett mer direkt mått jämfört med storlek.

Utöver variablerna som utgått från medieexponering har flera andra faktorer testats, detta eftersom de visat sig påverka redovisningskvaliteten i tidigare studier (Rodriguez Bolivar et al., 2013). Dessa kontrollvariabler har dock visat olika resultat. För variablerna skattekraft och finansiell ställning återfinns inget samband. Att kommuninvånarna förser kommunen med extra insatt kapital tycks alltså inte påverka marginalnyttan för att sätta sig in i kommunernas redovisning (Zimmerman, 1977). Resultatet i föreliggande studie stöder inte antagandet att kommuninvånarna kommer lägga större vikt vid att kontraktet uppfylls om de betalar mer i skatt (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011).

Gällande soliditeten som ett mått på kommunernas finansiella ställning finns två utgångspunkter. Det första är att kommuner med svagare ekonomi kan få mer uppmärksamhet från omvärlden och därför i större utsträckning redovisar i enlighet med lag och

normering (Haraldson & Tagesson, 2014). Det andra är att kommuner med bra ekonomisk ställning har enklare att följa redovisningsreglering (Haraldson & Tagesson, 2014; Collin et al., 2017). Eftersom resultatet från studien visat olika värden som dessutom är ickesignifikanta stärks inte något av dessa antaganden.

För de övriga variablerna förekommer dock ett visst samband, antalet underskott påverkar redovisningskvaliteten negativt alltså ju färre underskott desto bättre följsamhet uppvisar kommunerna. Ingen av tabellerna visar dock signifikanta värden. Detta indikerar att god ekonomi och hushållning av resurser leder till större möjligheter att följa redovisningsreglering och rekommendationer (Da Costa Carvalho et al., 2007; Tagesson, Klugman & Ekström, 2011). Dock kan inga generella slutsatser dras eftersom resultatet inte är signifikant.

Den kontrollvariabel som visar ett positivt samband i samtliga regressionsresultat är storleken på avsättningarna. Kommuner som redovisar större poster visar överlag upp en bättre följsamhet. Resultaten är även signifikanta alltså går det dra slutsatsen att slumpen inte orsakat resultatet. Utifrån institutionell teori kan detta förklaras som att större poster bidrar med mer press på kommunerna att följa redovisningsreglering. Kommuner med liknande storlek på sina avsättningar kan också imitera varandra. Både den mimetiska och tvingande ismorfismen kan alltså kännas mer påtaglig när de rör sig om större poster (DiMaggio & Powell, 1983). Ur ett agentteoretiskt perspektiv kan resultatet tolkas som att intresset för den kommunala redovisningen ökar när det rör sig om större poster (Zimmerman, 1977).

Även storlek som mätts utifrån antalet invånare visar ett positivt samband med redovisningskvaliteten. Denna variabel används bara i en tabell men i samtliga modeller visas ett positivt signifikant samband. Antaganden som utgår från att större kommuner har mer kompetent personal och utsätt för mer institutionellt tryck kan stärkas utifrån studiens resultat (Tagesson, Klugman & Ekström, 2011; Falkman & Tagesson, 2008). Samtidigt stärks antagandet att storleksmättet är indirekt och fångar flera olika förklaringsfaktorer. Detta eftersom variabeln

visar det högsta VIF-värdet i samtliga modeller där den ingår. Således förekommer samvariation mellan log invånare och övriga variabler.

Resultatet för den sista kontrollvariabeln som grundar sig i institutionell teori visar att det förekommer en viss skillnad mellan länen. De län som visar upp intressanta samband är samtliga negativa. Detta kan förklaras utifrån att kommuner inom ett geografiskt område tenderar att likna varandra mer (Da Costa Carvalho et al, 2007). Exempelvis att kommuner samarbetar i större utsträckning genom ekonomichefs nätverk eller att osäkerhet kring redovisningsval gör att kommuner väljer att imitera grannkommunerna (Donatella, 2019). Alltså en form av mimetisk isomorfism (DiMaggio & Powell, 1983).

En annan viktig slutsats som kan härledas utifrån studiens resultat är att redovisningskvaliteten gällande rekommendationen 10.2 avsättningar och ansvarsförbindelser är väldigt låg. Resultatet tyder på att kommunerna utelämnar mer än hälften av alla notupplysningar och följsamhetsindexet hamnar på 47%. Som tidigare konstaterats finns många uppskattnings och bedömningsmoment kring denna post vilket gör att redovisningen måste utföras transparent. Annars finns en överhängande risk att periodiseringen kan användas som ett sätt att manipulera redovisningen (Donatella, 2016). En transparent redovisning i enlighet med lagar och normering är därför grundläggande för att redovisningen skall nå upp till sitt syfte samt visa en rättvis bild till sina intressenter (Brorström, Haglund & Solli, 2014).

Sammantaget har studien bidragit med att visa att media tycks vara en kraft som kan påverka redovisningskvaliteten för kommunerna. Vidare har även andra faktorer visat sig påverka redovisningen bland annat storlek på avsättningarna, storlek och länsstillhörighet.

6.1 Förslag till framtida forskning

Föreliggande studie ger stöd för att media som en förfining av storlek påverkar redovisningskvaliteten i den svenska kommunsektorn. Eftersom detta inte testats tidigare finns det flera anledningar att studera medias inverkan djupare samt utveckla resonemanget. Emellertid går det även att förfina mediemåtten samt operationalisera medieexponering på ett annat sätt. Ett förslag är exempelvis att undersöka om negativ mediebevakning påverkar redovisningskvaliteten. Ett annat sätt kan vara att utgå från andra kodsträngar för att kartlägga om det förekommer någon skillnad.

Ett annat intressant angreppssätt hade kunnat vara att undersöka hur kommunerna upplever massmedia. Exempelvis om kommunfullmäktige och ekonomichefer upplever att ökad mediebevakning på något sätt påverkar deras arbetsrutiner och på så vis redovisningskvaliteten.

Eftersom medieexponeringen visat sig påverka redovisningen bör framtida studier fortsätta på liknande spår. Emellertid kan andra faktorer också utvecklas och inkluderas i framtida studier. Storlek på avsättningarna visar sig i denna studie ha en positiv påverkan på redovisningen och även detta område är inte tillräckligt utforskat. Exempelvis kan mer forskning riktas mot kommunernas organisation för att undersöka om större poster prioriteras eller om kommunerna internt har strategier för att dessa skall redovisas noggrannare.

Länstillhörigheten visade sig också påverka redovisningskvaliteten, således finns anledning att undersöka om olika omgivningsfaktorer kan påverka redovisningskvaliteten. Exempelvis om olika samarbetsorgan förekommer i kommunerna samt vilka kommuner som ingår i dessa.

Som poängterats tidigare är storleksvariabeln ett indirekt mått på vad som påverkar redovisningskvaliteten. Denna variabeln kan dock förfinas med en annan ingång än medieexponering. Exempelvis

genom att undersöka om de större kommunerna har mer kompetent personal och fler anställda ekonomer.

Föreliggande studie har utgått från en rekommendation för att mäta redovisningskvaliteten. Emellertid finns ytterligare rekommendationer och notupplysningar som kan inkluderas. På så vis kan den totala följsamheten mätas för samtliga kommuner. Detta minskar risken för att en specifik post påverkar redovisningskvaliteten.

Studiens resultat visar att media och dess bevakning har en påverkan på redovisningskvaliteten, således bör media inkluderas i fler framtida studier för att stärka samma argument.

7. Källförteckning

- Barber, W.R. (1983). "Towards understanding the role of auditing in the public sector." *Journal of Accounting and Economics* 5 (3): 213-227
- Bergström, A, & Oscarsson, H. (2014). *Mittfåra& marginal*. I A.
- Bergström& H. Oscarsson (red.), *Mittfåra& marginal* (sid. 11-34). Göteborg: SOM-institutet.
- Brorström, B. Eriksson, O. Haglund, A. (2014) "Kommunal redovisningsslag: beskrivning och tolkning". (upplaga: 7) Lund: Studentlitteratur.
- Carpenter, V.L. and Feroz, E.H. (2001), "Institutional theory and accounting rule choice: an analysis of four US state governments' decisions to adopt generally accepted accounting principles", *Accounting, Organizations and Society*, Vol. 26 No. 7-8, pp. 565-596
- Chan, J. L. (2003) "Government accounting: An assessment of theory, purposes and standards." *Public Money & Management*", 23(1),13-20.
- Christiaens, J & Van Peteghem, V. (2007) "Governmental accounting reform: Evolution of the implementation in Flemish municipalities". *Financial Accountability & Management*, Vol. 23 No. 4, pp 375-399.
- Collin, S-O., T. Tagesson, A. Andersson, J. Cato & K. Hansson (2009). "Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories". *Critical Perspectives on Accounting*, 20: 141-174.
- Collin, S., Haraldsson, M., Tagesson, T. & Blank, V. (2017). "Explaining municipal audit costs in Sweden: Reconsidering the political environment, the municipal organisation and the audit market." *Financial Accountability & Management*, 33(4), 391-405.
- Da Costa Carvalho, J.B, Camoes, P.J, Jorge, S.M. and Fernandes, M.J. (2007), "Conformity and diversity of accounting and financial reporting practices in Portuguese local government". *Canadian Journal of Administrative Sciences*, 24 (1):2-14.

- Dechow, P, Ge, W and Schrand, C (2010). "Understanding earnings quality: A review of the proxies, their determinants and their consequences", *Journal of Accounting and Economics*, 50(2-3):344-401.
- DiMaggio, P. & Powell, W. (1983). "The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields." *American Sociological Review*, 48(2), 147-160.
- Djurfeldt, G. & Barmark, M. (2009). *Statistisk verktygslåda 2: Multivariat analys* (1. uppl. ed.). Stockholm: Studentlitteratur
- Djurfeldt, G., R. Larsson & O. Stjärnhagen (2018). "Statistisk verktygslåda: - samhällsvetenskaplig orsaksanalys med koantitativa metoder". Lund: Studentlitteratur.
- Donatella, P (2010) "västra Götalandsregionen -en organisation med god ekonomisk hushållning?" I Lennart Nilsson (red) En region blir till, 107-155. Göteborg: Göteborgs Universitet.
- Donatella, P. (2016). *Artificiell styrning av resultat - Om ekonomi, politik och tjänstemän*. Göteborg: Bokförlaget BAS.
- Donatella, P (2019) "Determinants of mandatory disclosure compliance in Swedish municipalities." *Journal of public budgeting, accounting and financial management*.
- Donatella, P & Thor, M. (2018). "Tilläggsupplysningar av varierande kvalitet - en Praxisundersökning". KFi-rapport nr 147.
- Dwyer, P. D. & Wilson E. R. (1989). "An Empirical Investigation of Factors Affecting the Timeliness of Reporting by Municipalities." *Journal of Accounting and Public Policy* 8(1): 29-55
- Evans, III, J. H. & Patton J. M. (1983). "An Economic Analysis of Participation in the Municipal Finance Officers' Association Certificate of Conformance Program." *Journal of Accounting and Economics* 5: 151-175.
- Falkman, P. & Tagesson, T. (2008). "Accrual accounting does not necessarily mean accrual accounting: Factors that counteract compliance with accounting standards in Swedish municipal accounting." *Scandinavian Journal of Management*, 24(3): 271-283.
- Frostenson, M. (2015). "Redovisningsteori". Lund: Studentlitteratur.

- Gandia, J. L. (2008). "Determinants of Web Site Information by Spanish City Councils." *Online Information Review* 32(1): 35-57.
- Haraldsson, M (2016). "Accounting and auditing in municipal organisations-Four papers on accounting compliance and audit costs." (*Lund studies in economics and management*, 134). Lund: Lund University, School of Economics and Management, Department of Business Administration.
- Haraldsson, M. & Tagesson, T. (2014). "Compromise and avoidance: The response to new legislation." *Journal of Accounting & Organizational Change*, 10(3), 288-313.
- Ingram, R.W. (1984) "Economic Incentives and the choice of state government accounting practices". *Journal of accounting research* 22 (1): 126-144.
- Ingram, R. & Dejong, D. (1987). "The effect of regulation on local government disclosure practices." *Journal of Accounting and Public Policy*, 6(4), 245-270
- Jensen M.C. & Meckling W.H. (1976) "Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure". *Journal of Financial economics*, 3 (4), 305-360.
- Justice, J. B, Melitsky, J. and Smith, D. L. (2006) "E-government as an Instrument of Fiscal Accountability and Responsiveness: Do the Best Practitioners Employ the Best Practices." *American Review of Public Administration* 36(3): 301-332.
- Körner, S. & Wahlgren, L. (2015). *Statistiska metoder* (3. uppl. ed.). Lund: Studentlitteratur.
- Lantz, B. (2014). "Den statistiska undersökningen: – grundläggande metodik och typiska problem". Lund: Studentlitteratur.
- Laswad, F, Fisher, R. and Oyelere, P. (2005) "Determinants of Voluntary Internet Financial Reporting by Local Government Authorities." *Journal of Accounting and Public Policy* 24(1): 101-121.
- Mack, J. & Ryan, C. (2006). "Reflections on the theoretical underpinnings of the general-purpose financial reports of Australian government departments." *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 19(4).

- Meyer, J. & Rowan, B. (1977). "Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony." *American Journal of Sociology*, 83(2), 340-363
- Oliver, C. (1991) "Sustainable competitive advantage: Combining institutional and resource-based views." *Strategic Management Journal*, 18 (9). 697-713.
- Pina, V., Torres, L. & Yetano, A. (2009). "Accrual accounting in EU local governments: One method, several approaches." *European Accounting Review*, 18(4), 765-807
- RKR (Rådet för kommunal redovisning). "Konceptuellt ramverk för finansiell rapportering kommuner och landsting". Stockholm
- RKR (Rådet för kommunal redovisning) (2000). "En idéskrift om innebörden och konsekvensen av kommunal särart". Stockholm
- RKR (Rådet för kommunal redovisning) (2008). "Tillämpning av kommunal redovisningsnormering i 2008 års årsredovisningar". Stockholm
- RKR (Rådet för kommunal redovisning) (2011). "Avsättningar och ansvarsförbindelser" *Rekommendation 10.2*. Stockholm
- RKR (Rådet för kommunal redovisning) (2013). "Tillämpning av kommunal redovisningsnormering i 2013 års årsredovisningar". Stockholm
- Rodriguez Bolivar, M.P. Alcaide Munoz, L. & Lopez Hernandez, A.M. (2013). "Determinants of financial transparency in government", *International Public Management Journal*, Vol. 16. No.4 pp. 557-602.
- Ryan, C., T. Stanley, and M. Nelson. 2002. "Accountability Disclosures by Queensland Local Government Councils: 1997-1989." *Financial Accountability and Management* 18(3): 261-289.
- SFS 1997:614. *Lag om kommunalredovisning*.
- Smith, K. A. 2004. "Voluntarily Reporting Performance Measures to the Public: A Test of Accounting Reports from U.S. Cities." *International Public Management Journal* 7(1): 19-48.
- SOU 2016:24. "En ändamålsenlig kommunal redovisning". Stockholm Finansdepartementet.
- Stalebrink, O. J (2007). "An investigation of discretionary accruals and surplus-deficit management: evidence from Swedish municipalities". *Financial Accountability and Management*, 23: 441-457.

- Steccolini, I, Anessi-Pessina E, & G. Nasi, G 2008. "Accounting Reforms: Determinants of Local Governments' Choices." *Financial Accountability and Management* 24(3): 321–342.
- Strömbäck, J. (2015). "Demokratin och det förändrade medielandskapet: Mot ökade kunskapsklyftor och deltagandeklyftor?". Bilaga till betänkande av 2014 års Demokratiutredning (SOU 2015:96).
- Sundell, Anders (2010) "Guide regressionsdiagnostik- multikollinearitet" (Spss-akuten) Hämtat: (2019-12-01)
<https://spssakuten.com/2010/10/16/guide-regressionsdiagnostik---multikollinearitet/>
- Sundell, Anders (2010) "Guide: Regressionstabeller" (Spss-akuten) Hämtat: (2019-12-08)
<https://spssakuten.com/2010/01/20/regressionstabeller/#more-74>
- Tagesson, T. (2010). "Vad påpekar de sakkunniga? - 2008 års bokslut". Föreningen Sveriges Kommunalekonomer.
- Tagesson, T. (2014). "The conditions for and the users of public sector accounting." I Budding, T. Grossi, G & Tagesson, T. (2014). *Public sector accounting*. Abingdon, Oxon: Routledge.
- Tagesson, T. & Eriksson, O. (2011). "What do auditors do? Obviously they do not scrutinize the accounting and reporting." *Financial accountability & management*. 27 (3) 272-285.
- Tagesson, T., Klugman, M. & Ekström, M. (2013). "What explains the extent and content of social disclosures in Swedish municipalities' annual reports." *Journal of Management & Governance*, 17(2), 217-235.
- Verbruggen, S., Christiaens, J. & Milis, K. (2011). "Can Resource Dependence and Coercive Isomorphism Explain Nonprofit Organizations' Compliance With Reporting Standards?" *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 40(1), 5-32
- Watts, R., & Zimmerman, J. L. (1978). "Towards a positive theory of the determination of accounting standards." *The Accounting Review: A Journal of the American Accounting Association*, 53(1), 112-134.
- Zimmerman, J. (1977). "The municipal accounting maze. An analysis of political incentive." *Journal of accounting research*, 15, 107–144.

8. Bilagor

8.1 Bilaga 1

Disaggregerade följsamhetsmått:

Disaggregerat följsamhetsmått 1-5			Disaggregerat följsamhetsmått 6-8		
Konstant	-0,390		Konstant	29,226	
Oberoende variabel			Oberoende variabel		
Mediemått 1.1	0,010*	0,004	Mediemått 4.1	0,042**	0,012
Kontrollvariabler			Kontrollvariabler		
antal underskott	-2,11	-0,11	antal underskott	0,78	1,39
stl. Avst	0,00	-0,01	stl. Avst	0,01	0,00
skattekraft	0,00	0,21	skattekraft	0,00	0,00
soliditet	0,02	0,02	soliditet	0,09	0,08
Kronoberg	3,92	6,98	Kronoberg	-12,66	5,59
Västmanland	-12,66	8,75	Västmanland	-9,81	7,02
Norrbottnen	5,87	9,92	Norrbottnen	-0,2	7,92
Värmland	-3,93	6,13	Värmland	-4,82	4,94
Örebro	11,87	7,96	Örebro	-7,35	6,37
Dalarna	-0,62	12,24	Dalarna	-14,15	8,18
Västerbotten	-12,00	7,68	Västerbotten	-10,81†	6,09
Skåne	-3,54	5,56	Skåne	-3,36	4,28
Stockholm	-12,89	6,73	Stockholm	-8,46	5,69
Östergötland	-0,63	6,55	Östergötland	-17,25*	5,55
Jämtland	4,07	7,53	Jämtland	0,05	6,67
Jönköping	2,61	6,51	Jönköping	-6,63	4,95
Kalmar	16,32*	8,92	Kalmar	-12,16†	6,37
Uppsala	3,43	8,69	Uppsala	-0,26	6,95
Södermanland	2,08	7,86	Södermanland	-7,27	6,95
Halland	6,83	10,08	Halland	-2,22	8,08
Gävleborg	-12,66	9,2	Gävleborg	-4,52	6,89
Blekinge	-0,06	12,29	Blekinge	-7,47	9,77
Västernorrland	13,14	7,98	Västernorrland	-14,78†	7,69
Högsta VIF-värde	1,658		Högsta VIF-värde	1,560	
R2-värde	0,276		R2-värde	0,381	
Justerat R2-värde	0,171		Justerat R2-värde	0,251	
F-värde	1,754		F-värde	2,929	
Kommentar: ** signifikant på 1%, *signifikant på 5 %, † signifikant på 10%					

8.2 Bilaga 2

Logaritmerade mediemått:

Log-mediemått 1.1			Log-medimått 2.1		
Konstant	-47,972		Konstant	-51,291	
Oberoende variabel			Oberoende variabel		
Log-ks	23,64**	3,66	Log-kf	23,84**	3,33
Kontrollvariabler			Kontrollvariabler		
antal underskott	-1,76	1,11	antal underskott	-1,31	3,33
stl. Avst.	0,002*	0,001	stl. Avst.	0,003*	0,001
skattekraft	0,00	0,00	skattekraft	0,00	0,00
soliditet	0,02	0,06	soliditet	0,02	0,06
Kronoberg	-2,97	4,55	Kronoberg	-2,81	4,43
Västmanland	-5,9	5,45	Västmanland	-8,77	5,31
Norrbottn	3,68	5,46	Norrbottn	0,37	5,35
Värmland	-3,52	4,03	Värmland	-2,08	3,93
Örebro	3,42	5,11	Örebro	4,05	4,98
Dalarna	0,07	6,06	Dalarna	-6,06	6,05
Västerbotten	-5,22	5,34	Västerbotten	-8,49	5,13
Skåne	-4,84	3,42	Skåne	-5,44	3,34
Stockholm	-7,37	4,59	Stockholm	-9,05*	4,45
Östergötland	-6,53	4,30	Östergötland	-4,50	4,17
Jämtland	2,48	4,82	Jämtland	1,22	4,71
Jönköping	2,35	4,00	Jönköping	-0,35	3,96
Kalmar	4,75	4,86	Kalmar	4,48	4,73
Uppsala	5,83	5,48	Uppsala	1,7	5,35
Södermanland	2,40	5,03	Södermanland	0,57	4,92
Halland	0,03	6,94	Halland	-0,58	6,77
Gävleborg	2,29	5,31	Gävleborg	-1,21	5,20
Blekinge	-5,85	7,06	Blekinge	-4,93	6,83
Västernorrland	7,86	4,97	Västernorrland	3,87	4,93
Högsta VIF-värde	1,715		Högsta VIF-värde	1,718	
R2-värde	0,442		R2-värde	0,450	
Justerat R2-värde	0,288		Justerat R2-värde	0,290	
F-värde	4,698		F-värde	5,241	
Kommentar: ** signifikant på 1%, *signifikant på 5 %, † signifikant på 10%					

Förvaltningshögskolans rapporter

(pris inkl porto+moms)

20:154 Sime Zupan <i>Lokaljournalistiken som blåslampa. Medias inverkan på redovisningskvalitet i svenska kommuner</i>	90:
20:153 Petra Svensson (red) <i>Att styra på tvären. Tre studier om tvärsektoriell koordinering och dess aktörer i of-fentlig förvaltning</i>	140:
19:152 Emilia Kahn och Amanda Lycke <i>Ömsesidigt förtroende eller rättsstatsprincipen? Vilket grundläggande värde priorite-ras av EU-domstolen i förhandsavgöranden angående den europeiska arresteringsor-dern?</i>	90:-
19:151 Kerstin Bartholdsson, Louise Holm och Allison Östlund <i>Effektivitet och rättssäkerhet vid brandskyddstillsyn – utmaningar och målkonflikter för kommunala tjänstemän</i>	140:-
19:150 Petra Fogelholm, Jenny de Fine Licht, Peter Esaiasson <i>När beslutet fattas. När beslutet fattats. En studie av kommuners hantering av skol-nedläggningar</i>	90:-
19:149 Sylwia Jedrzejska <i>När hjärtat skriker av glädje och sorg. Hur faddrar påverkas av sitt frivilliga engage-mang för ensamkommande flyktingbarn</i>	90:-
18:148 Magnus Thor <i>Revisionskvalitet i svenska kommuner. En studie om följsamhet mot redovisningsregle-ringen</i>	90:-
18:147 Louise Holm och Osvaldo Salas <i>Finanspolitiska åtgärder. En keynesiansk ansats</i>	90:-
18:146 Henry Bäck <i>Kommunrevisorers testamente</i>	90:-
18:145 Christoffer Matshede <i>Public Procurement and the Public-Private Value Conflict in the Transport Sector – A Research Model</i>	90:-
18:144 Kerstin Bartholdsson <i>Utveckling av medborgardialog – ett samarbete mellan Ale kommun och Ghanzi District i Botswana</i>	90:-
17:143 Lena Kindborg <i>64 % män. Kvinnor och män i kurslitteraturen vid Förvaltningshögskolan</i>	90:-
17:142 Robin Andersson <i>Samverkan i demokratins försvar. En studie om den offentliga sektorn, civilsamhället och arbetet mot våldsbejakande extremism</i>	140:-
17:141 Malin Isaksson	140:-

16:138 Kerstin Bartholdsson och Ylva Norén Bretzer <i>Samordnande samverkan – En utvärdering av Samordningsförbundet Vänersborg/Mellerud</i>	90:-
16:137 Hanna Hellgren <i>Mellan pedagogisk professionalism och marknadsmässiga tekniker – Institutionella logiker i organisering av förskolan</i>	90:-
15:136 Nazem Tahvilzadeh <i>Socialt hållbar stadsutveckling? Stadsdelsnämnderna, stadsutvecklarrollen och sociala konsekvensanalyser i planeringen av Göteborgs stad.</i>	140:-
15:135 Gustaf Kastberg <i>Ändamålsenlig organisering. Förvaltningsstruktur, målkomplexitet och förändrad omvärld</i>	140:-
15:134 Inga-Lisa Adler <i>Medskapardemokrati. Interaktiva styrningsprocesser och medskapande dialogarbetsätt</i>	140:-
15:133 Johan Sandén <i>Mer papper, klokare barn? Hur lärares administrativa arbete kan påverka kvaliteten i skolan</i>	140:-
15:132 Andreas Lundstedt <i>Styrmedlens outtalade politik. En av studie av New Orleans kulturekonomiska landskap</i>	140:-
15:131 Kristofer Johansson <i>Den svenska polisens yrkeskultur. En studie av polisstudenters utbildningslitteratur</i>	90:-
14:130 Oliver Bjerhem och Peter Rundblom Andersson <i>Är ni med på noterna? En studie om kommunala redovisningsöval och notavvikelser</i>	140:-
14:129 Anna Laurell och Jessica Moström Axelfelt <i>The Socio-Economic Impacts of CSR. A Case Study of Swedish-related Companies and Corporate Social Responsibility in Vietnam</i>	140:-
14:128 Louise Holm och Osvaldo Salas <i>Investeringskalkyl och beslutsteori. Verktyg för beslutsfattande under osäkerhet</i>	90:-
13:127 Maja Rhodin Edlund <i>Where did all the women go? Representation of women and men in the Standing Committees of the European Parliament</i>	140:-
13:126 Erik Bergman <i>Interkommunal samverkan – en nödvändig lösning på kommunala utmaningar</i>	140:-
13:125 Angelica Börjesson och Marcus Starcke <i>Politiska granskare. Den kommunala revisionens roll för kommunalt ansvarsutkrävande</i>	140:-
12:124 Mats Bengtsson och David Karlsson <i>Demokratins sängtrum. Lokalpolitikens roll i den specialreglerade verksamheten</i>	60:-
12:123 Osvaldo Salas <i>Samhällsekonomiska utvärderingar</i>	90:-
12:122 Marcus Johansson <i>De som jagar makt mellan himmel och jord. – Om det civila samhällets roll vid implementeringen av jaktpolitiska EU-direktiv.</i>	140:-
11:121 Oskar Johansson <i>Lika men olika? – redovisning av effektivitet inom statliga myndigheter</i>	60:-

11:120 Louise Skoog	
<i>Alla följer partilinjen – en studie om hur kommunpolitiker tolkar sitt mandat i praktiken</i>	60:-
10:119 Osvaldo Salas, César Villanueva och Rebecka Villanueva Ulfgård	
<i>Välfärdspolitik under utveckling i Mexico</i>	60:-
10:118 Petra Svensson	
<i>"Den nya svenskinspirerade föräldrapenningen har haft avsedd verkan" - En studie av den tyska föräldraförsäkringens förändring ur ett jämställdhetsperspektiv</i>	60:-
10:117 Andrea Egerlundh och Isabella Enbågen	
<i>När det ideella blir offentligt... eller när det offentliga blir ideellt</i>	60:-
<i>En jämförande studie om möjligheten till ansvarsutkrävande i governance tidevarv</i>	
10:116 Elin Jakobsson	
<i>Global Policy Making on Climate Refugees – What is the Problem?</i>	60:-
10:115 Sara Bansmann	
<i>Bör staten försvara sig mot sina antagonister? Moderaternas och Socialdemokraternas ställningstaganden i FRA-frågan</i>	60:-
10:114 Margareta Lundberg Rodin	
<i>Chefer i korstryck. Att hantera krav i politiskt styrda organisationer</i>	60:-
10:113 Moa Aronsson	
<i>Medfinansiering Om relationen mellan stat och kommun i infrastrukturprojekt</i>	60:-
10:112 Richard Vahul	
<i>På väg mot en förbättrad kommunal redovisning. Konsekvenser av ett förändrat balanskrav</i>	60:-
09:111 Osvaldo Salas	
<i>Från utvandringsland till invandringsland. En analys av migrationsströmmar till och från Chile.</i>	60:-
09:110 David Ljung	
<i>Does Network Management Matter? The Coordination of Integration Policy Delivery at the Local Level in Sweden</i>	60:-
09:109 Johan Strömblad	
<i>Kan nätverksstyrning förenas med folkstyre? Stadsbyggnad, governance och demokrati i planeringen av Norra och Södra Ålostranden i Göteborg</i>	60:-
09:108 Gustaf Rönneklev	
<i>Att kasta pengar i sjön? En undersökning av nystartsjobbets direkta undanträngningseffekter</i>	60:-
09:107 Adiam Tedros	
<i>Lokala krisaktörer – Katastrofoolontärer eller profitörer? Den lokala krishanteringen i två kommuner under stormarna Gudrun och Per.</i>	60:-
08:106 Annika Berggren	
<i>Jämn könsfördelning på höga chefsnivåer. En studie om framgångsfaktorer</i>	slut
08:105 Christina Alvelins och Gabriella Sjöman	
<i>Vem tar ansvar för de nollplacerade? Om rehabilitering och försörjning för sjuka utan inkomst</i>	60:-
08:104 Nathalie Munteanu	
<i>Det bästa av två världar. - En studie om kommunala självstyrande skolor som hybrider i det svenska utbildningssystemet.</i>	60:-

08:103 Helena Öhrvall	
<i>De nya moderaterna? Om moderaternas socialpolitik i retorik och praktik under perioden 1999-2007</i>	
08:102 Lotta Valinder	60:-
<i>Pengar är inte allt. En studie av fyra högstadieskolor i Mellansverige.</i>	
08:101 Niklas Andersson	60:-
<i>De som fiskar efter makt. Om svensk fiskepolitik och intresseorganisationernas inflytande.</i>	
08:99 Andreas Ivarsson	60:-
<i>Från Gudrun till Per – om kommunal krishantering, erfarenheter och förändring</i>	
08:98 Lars Johansson	60:-
<i>Tjänsteförseelse - Disciplinansvar och påföljder i rättspraxis</i>	
08:97 Mathias Henriksson	60:-
<i>Arenapolitik på 2000-talet – om kommuner som bestämmer sig för att satsa på en ny idrotts- och evenemangsarena</i>	
08:96 Staffan Kling	60:-
<i>Organisationskulturens betydelse för hantering av tomrum</i>	
07:95 Andreas Gustavsson och Stefan Laang	60:-
<i>Prat och handling – en studie om kommunernas pensionsredovisning.</i>	
07:94 Osvaldo Salas	60:-
<i>Miljöhänsyn lönar sig. Samhällsekonomiska följder av luftföroreningsminskningen i två peruanska städer: En cost-benefit-analys.</i>	
07:93 Marie Persson	60:-
<i>Lojalitet & Konflikt. - En studie av förstalinjenchefens delade lojalitet inom hemtjänsten.</i>	
07:92 Emil Gustafsson, Michael Nilsson	60:-
<i>Varför bäst i klassen?</i>	
<i>– En jämförandestudie av högstadieskolor i Göteborg</i>	
07:91 Adrian Nählinder	60:-
<i>"Nej, gudskelov". Om (förekomsten av) styrning och påverkan av hur professionella organisationer arbetar med högskolans tredje uppgift.</i>	
07:90 Osvaldo Salas	60:-
<i>Rörligheten på arbetsmarknaden bland invandrare. En litteraturöversikt.</i>	
07:89 Daniel Bernmar	60:-
<i>Aktörer, nätverk och spårvagnar: EN studie i organiserandet av ett trafikpolitiskt projekt</i>	
07:88 Viveka Nilsson	60:-
<i>Genusperspektivet vid Sahlgrenska akademien</i>	
06:87 Lena Lindgren	60:-
<i>Arbetsmarknadspolitik "på det nedersta trappsteget". En utvärdering av projekt ENTER.</i>	
06:86 Sara Brorström	60:-
<i>Något utöver det vanliga - en studie av sex kommunala projekt.</i>	
06:85 Jane Backström	60:-
<i>Inget är för evigt - en studie av sextimmarsdagen i Kiruna.</i>	
06:84 Pierre Donatella	60:-
<i>Bra och dåliga årsredovisningar - En studie om kvalitetsskillnader.</i>	

06:83 Vicki Johansson red.	slut
<i>Tillsynens mångfasetterade praktik inom det sociala och hälso- och sjukvårdsområdet.</i>	
06:82 Anders Björnsson	60:-
<i>Max Weber - inblickar i en tid och ett tänkande.</i>	
06:81 Alexander Baena	60:-
<i>Varför slösas det samtidigt som det sparas? - en studie om budgetproblematik i kommunal verksamhet.</i>	
06:80 David Karlsson	60:-
<i>Den svenska borgmästaren. Kommunstyrelsens ordförande och den lokala demokratin.</i>	
05:79 Kerstin Bartholdsson	60:-
<i>Tre nyanser av grönt: Om betydelsen av kommunala miljöchefers personliga engagemang för miljön.</i>	
05:78 Björn Brorström, Stellan Malmer, Viveka Nilsson	60:-
<i>Varför tillväxt i kommuner? En studie av nyckelaktörers uppfattningar</i>	
05:77 Thomas Vilhelmsson	60:-
<i>Kommunala pensionsavsättningsbeslut.</i>	
05:76 Henry Bäck, Folke Johansson & Adiam Tedros	60:-
<i>Ledarskap och lokalsamhälle i lokal politik - Fyra politiska initiativ i Göteborg och Stockholm i komparativ belysning.</i>	
05:75 Östen Ohlsson & Björn Rombach	60:-
<i>Den friska organisationen.</i>	
05:74 Henry Bäck, Nina Granqvist, Siv Sandberg, Sundback	60:-
<i>Svenskt och finskt i kommunerna.</i>	
5:73 Charlotta Ekman	
<i>Varför görs det ris i Åhus? Om mötet mellan näringsliospolitik och etableringsstrategi.</i>	
05:72 Sven Siverbo (red.)	60:-
<i>Evolutionsteori för offentliga organisationer.</i>	
05:71 Nazem Tahvilzadeh	60:-
<i>Minoritetsmedier i Göteborgs Stad. En studie om integration, makt och icke-beslut i stadspolitiken.</i>	
05:70 Sven Siverbo	60:-
<i>Inkomstutjämning och kommunalekonomiska incitament</i>	
05:69 Andreas Ivarsson	60:-
<i>På väg mot paradoxala resultat? En studie av möjligheter till ökad handlingskraft genom resultatstyrning av sektorsövergripande frågor inom statsförvaltningen med jämställdhetspolitiken som exempel.</i>	
05:68 Sofie Cedstrand	60:-
<i>Idealism till salu? Om ideella organisationers strategival och dess demokratiska betydelse.</i>	
04:67 David Karlsson & Carina Andersson	
<i>84% män. Kvinnor och män i kurslitteraturen.</i>	60:-
04:66 Björn Brorström & Sven Siverbo	
<i>Skattehöjning enda lösningen? Om ekonomiska problem och behov av avceremonialisering och själöständighet.</i>	60:-

04:65 Anders Falk	
<i>Varför lyckades Geriatriken? En fallstudie av två verksamhetsområdens implementering av balanserad styrkort inom hälso- och sjukvården.</i>	60:-
04:64 Daniel Lindin & Josip Mrnjavac	
<i>Varför blir det detta pris? En studie i hur kommuner sätter sina tomtpriser.</i>	60:-
04:63 Elisabeth Ravenshorst	
<i>Den sensuella organisationen . Ett perspektiv på kommuner och dess chefskap.</i>	60:-
04:62 Katrin Söderlind	
<i>Målstyrning av grundskolan. En fallstudie i Partille kommun.</i>	60:-
04:61 Henry Bäck och Maritta Soinen	
<i>Politisk annonsering eller nätverkande? Uppföljning och utvärdering av partiernas särskilda informationsinsatser till invandraroäljare vid 2002 års val.</i>	60:--
04:60 Anette Gustafsson	
<i>Vem är feminist? Om politiska könsideologier i svensk kommunpolitik.</i>	60:--
04:59 Henry Bäck	
<i>Av de många ett. Västra Götlandsregionens politiker. Partipolitiska och territoriella skiljeliner Göteborg: Förvaltningshögskolan.</i>	60:--
04:58 Tobias Johansson	
<i>Kollision eller konfirmation? - Ett möte mellan transaktionskostnadsteorin och kommunal äldreomsorg.</i>	60:--
04:57 Anna Berg och Charlotta Fagring	
<i>Internationella reglers påverkan på kommunal redovisning -Ett resultat av anpassning eller anpassning som ett resultat</i>	60:--
04:56 Aida Alic och Pernilla Wallén	
<i>Centralisera mera? Hur organiseras inköpsfunktionen i en kommun för en bättre efterlevnad av LOU?</i>	60:-
03:55 Mats Lindblad	
<i>Perspektiv på europeisk integration i svensk riksdag. Jämförande analyser av riksdagsdebatterna om grundlagsändringarna 1994 och 2003 angående överlåtelse av beslutsrätt till EG/EU.</i>	60:-
03:54 Mia Davidsson	
<i>Kommunala upphandlare - En studie om hur de fattar beslut.</i>	60:-
03:53 Mats Bengtsson	
<i>Kvinnor och Män i lokalpolitiken.</i>	60:-
03:52 Peter Arkevåg, Björn Brorström, Carina Andersson och Tobias Johansson	
<i>För bra för för få - Årsredovisningar inom staten.</i>	60:-
03:51 Johan Berlin och Eric Carlström	
<i>Balans eller nonchalans? - En studie av kommuner som beviljats extra finansiellt stöd av staten.</i>	60:-
03:50 Roger Andersson	
<i>Praktisk kommunal upphandling.</i>	60:-
03:49 Carina Andersson med flera	
<i>Intervjuer.</i>	60:-

03:48 Kajsa Värna och Birgitta Örnfeldt	
<i>Långlivade förvaltningschefer - strategier som verkar utan att synas.</i>	60:-
02:47 Paula Rodrigo Blomqvist	
<i>Från assimilation till separation. Den finska invandrargruppens krav på finskspråkig undervisning.</i>	60:-
02:46 Henry Bäck, Gunnar Gjelstrup, Folke Johansson, Jan Erling Klausen (red)	
<i>Lokal politik i storstad - stadsdelar i skandinaviska storstäder.</i>	60:-
02:45 Lena Andersson-Felé	
<i>När gamla vårdar ännu äldre ...</i>	60:-
02:44 Björn Brorström och Sven Siverbo	
<i>Framgångsrik vändning.</i>	60:-
02:43 Ann-Charlotte Bengtsson och Eva-Britt Pettersson	
<i>Modell för kvalitetsmätning inom äldreomsorgen – Finns det något samband mellan kvalitet och kostnad?</i>	60:-
02:42 Joacim Rydmark	
<i>Beslut under osäkerhet - En experimentell mikrovärldsstudie av metoder för att hantera osäkerhet vid ledning och beslutsfattande i komplexa och dynamiska miljöer.</i>	60:-
02:41 Anna Holmqvist	
<i>Beslutsprocesser och investeringskalkyler i fastighetsbranschen. En jämförelse mellan allännyttiga och börsnoterade fastighetsbolag.</i>	60:-
02:40 Carina Andersson	
<i>Tidens ekonomi.</i>	60:-
02:39 Patrik Johansson	
<i>Vem tar notan? Skandaler i svensk offentlig sektor.</i>	60:-
02:38 Conny Pettersson	60:-
<i>Från Global idé till lokal praktik - Om näringspolitik för hållbar utveckling.</i>	
02:37 Gustaf Kastberg	
<i>Omsorg om Marknaden - En studie av hur reglerna på en offentlig marknad skapas och förändras.</i>	60:-
01:36 David Karlsson	
<i>Sveriges kommunala kulturpolitiker.</i>	60:-
01:35 Anders Björnsson	
<i>Systemskiften - En explorativ essä.</i>	60:-
01:34 Henry Bäck, Sven Siverbo och Björn Brorström	
<i>Ny politisk organisation i Härryda och Stenungsund.</i>	60:-
01:33 Maria Palm	
<i>Maxtaxa - en studie av nytt avgiftssystem inom den kommunala barnomsorgen.</i>	60:-
01:32 Alexandra Jönsson	
<i>Den sociala dialogen i EU och jämställdheten i Europa.</i>	60:-
01:31 Björn Brorström och Pär Falkman	
<i>Kommunal redovisning – teoriutveckling.</i>	60:-
01:30 Niklas Theodorsson	
<i>Det lokala uppror - Om aktionsgrupper i den kommunala demokratin.</i>	60:-
00:29 Theresa Larsen	
<i>Kommunerna som arbetsgivare.</i>	60:-

00:28 Björn Brorström	
<i>Kommunalekonomen - några funderingar om förutsättningar, förhållningssätt och professionell utveckling.</i>	60:-
00:27 Östen Ohlsson & Björn Rombach	
<i>Organisationspyramiden och Buridans Åsna - en lagom teori.</i>	60:-
00:26 Jenny Svärd	
<i>Bestående nätverk – en studie av den sociala dimensionens betydelse.</i>	60:-
00:25 Lillemor Bergman och Virginia Leinen	
<i>Ekonomisk information i vården – en studie om styrmodellens påverkan på förhållningssättet till ekonomisk information.</i>	60:-
00:24 Rolf Solli, Peter Demediuk and Rob Sims	
<i>Chief Finance Officer in local government – Sweden vs Australia.</i>	60:-
00:23 J. Henrik Bergström	
<i>Hur ölskatterna sänktes – Om lobbning, pilsner och pluralism.</i>	60:-
99:22 Björn Brorström	
<i>Institutioner och institutionell förändring Perspektiv, teori och tillämpning på kommunal utveckling.</i>	60:-
99:21 Ylva Mühlenbock	
<i>När det lokala tar hand om det centrala Hur två kommuner omvandlar den statliga styrningen av skolan.</i>	60:-
99:20 Malgorzata Erikson	
<i>Frihet inom rollen - den politiska ledningens betydelse för en kommuns utveckling i ett längre perspektiv.</i>	60:-
99:19 Sven Siverbo	
<i>Kommuner och ekonomisk kris - en studie av kommuner som sökt extra finansiellt stöd av staten.</i>	60:-
99:18 Pär Falkman	
<i>Statlig redovisning ur två perspektiv.</i>	60:-
98:17 Anette Gustafsson, David Karlsson och Paula Rodrigo Blomqvist	
<i>Forskning att räkna med - tre kvantitativa studier om den lokala demokratins förutsättningar.</i>	60:-
98:16 Katarina Orrbeck	
<i>Finansiella rapporter och ekonomiska krav - politikernas perspektiv.</i>	60:-
98:15 Björn Brorström och Rolf Solli	
<i>Ekonomistyrning har betydelse.</i>	slut
98:14 Björn Rombach	
<i>Nöjdhetsmätningar - en kritisk granskning av attitydundersökningar i sjukoården.</i>	slut
98:13 Björn Brorström, Henry Bäck, Sven Siverbo och Annika Svensson	
<i>Ingen nämnd - Stenungsunds modell för vitalisering av kommunalpolitiken.</i>	60:-
98:12 Henry Bäck och Folke Johansson	
<i>Politisk decentralisering i skandinaviska storstäder.</i>	60:-
98:11 Sven Siverbo	
<i>Kapacitet att handla? Om politisk styrning och omprövning av verksamhet på lokal nivå.</i>	60:-

